

An Bhruiséil, 27 Samhain 2025
(OR. en)

15613/25

Comhad Idirinstitiúideach:
2025/0097 (COD)

TRANS 557
CODEC 1852
ENV 1240
MI 922

NÓTA

ó: Ardrúnaíocht na Comhairle
chuig: An Chomhairle

Uimh. an doic. 14625/25
roimhe seo:

Uimh. an doic. ón 8255/25
gCoim.:

Ábhar: Togra le haghaidh Treoir ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle lena leasaítear Treoir 2014/45/AE maidir le tástálacha tréimhsiúla ródacmhainneachta ar mhótarfeithiclí agus ar leantoirí mótarfeithiclí agus Treoir 2014/47/AE maidir le hiniúchtaí teicniúla cois bóthair ar ródacmhainneacht feithiclí tráchtála a bhíonn ag gluaiseacht san Aontas
- Cur chuige ginearálta

I. RÉAMHRÁ

1. An 24 Aibreán 2025, thíolaic an Coimisiún dhá thogra reachtacha chun athbhreithniú a dhéanamh ar Phacáiste Ródacmhainneachta 2014. Le togra amháin leasaítear Treoir 2014/45/AE maidir le tástálacha tréimhsiúla ródacmhainneachta ar mhótarfeithiclí agus ar leantoirí mótarfeithiclí, Treoir 2014/47/AE maidir le hiniúchadh teicniúil cois bóthair ar ródacmhainneacht feithiclí tráchtála agus Treoir 1999/37/CE maidir leis na doiciméid chlárucháin le haghaidh feithiclí.

2. Is é is cuspóir ginearálta don dá thogra feabhas breise a chur ar shábháilteacht ar bhóithre san Aontas, rannchuidiú leis an tsoghluaisteacht inbhuanaithe agus saorghluaiseacht daoine agus earraí san Aontas a éascú. Ina theannta sin, leis an togra lena leasaítear an Treoir maidir le hiniúchtaí teicniúla tréimhsiúla agus an Treoir maidir le hiniúchtaí cois bóthair, saothraítear na cuspóirí sonracha seo a leanas:
 - a. Comhsheasmhacht, oibiachtúlacht agus cáilíocht na tástála ródacmhainneachta a áirithiú trí dhul chun cinn teicneolaíoch a ionchorprú, go háirithe tástáil feithiclí leictreacha agus ardchórais cúnata tiománaí, úsáid modhanna nua tástála le haghaidh astaíochtaí gásacha (NOx agus líon cáithníní) agus astaíochtaí torainn, agus úsáid trealaimh tomhais astaíochtaí agus torainn ar bhóithre poiblí chun feithiclí ardastaíochta a bhrath;
 - b. laghdú a dhéanamh ar chrioscaíl agus feabhas a chur ar bhrath feithiclí lochtacha a bhfuil córais sábháilteachta agus rialaithe astaíochtaí acu atá lochtach nó a ndearnadh crioscaíl leo, chomh maith le hodaiméadair a ndearnadh crioscaíl leo; is é atá sa chuspóir sin athruithe ar raon feidhme agus ar mhinicíocht na gcigireachtaí rialta, athruithe ar chaighdeáin chigireachta, chomh maith le córas taifeadta odaiméadair a chruthú;
 - c. feabhas a chur ar stóráil leictreonach agus ar mhalartú sonraí ábhartha maidir le sainaitheint agus stádas feithiclí, agus ar an gcaoi sin infhaighteacht sonraí a mhéadú agus aitheantas frithpháirteach ó údaráis forfheidhmithe a éascú.

II. AN OBAIR SNA hINSTITIÚIDÍ EILE

3. D'ainmnigh Parlaimint na hEorpa an Coiste um Iompar agus um Thurasóireacht (TRAN) mar an coiste atá freagrach as an togra seo, agus ceapadh Jens GIESEKE (EPP, DE) mar rapóirtéir an 22 Meán Fómhair 2025.
4. Ghlac Coiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa tuairim an 18 Meán Fómhair 2025. Chinn Coiste Eorpach na Réigiún gan tuairim a thabhairt uaidh.

III. AN OBAIR I dTIONÓL NA COMHAIRLE AGUS I dTIONÓL A COMHLACHTAÍ ULLMHÚCHÁIN

5. Chuir an Mheitheal um Iompar de Thalamh tús lena cuid oibre ar an togra an 30 Aibreán 2025 faoi Uachtaránacht na Polainne le cur i láthair ginearálta ón gCoimisiún agus cur i láthair ar an measúnú tionchair¹.
6. Faoi Uachtaránacht na Polainne, bhí seisiún tuairimíochta ag an gComhairle maidir leis an bpacáiste ródacmhainneachta an 5 Meitheamh 2025. Ba dhíol sásaimh do na hairí an t-ollchóiriú ar na Treoracha atá ann faoi láthair agus an uailmhian atá ann bogadh i dtreo tuilleadh comhchuibhithe, digiteála agus nuachóirithe. Sa mhéid a bhí le rá acu, leag roinnt Airí béim freisin ar a riachtanaí a bhí sé na spriocdhátaí cur chun feidhme a bheith in-chomhlíonta agus na costais agus an t-ualach riaracháin a choinneáil chomh híseal agus is féidir.
7. Rinne Uachtaránacht na Danmhairge scrúdú mionsonraithe ar an togra sa Mheitheal idir mí Iúil agus mí na Samhna 2025. Bunaithe ar na barúlacha a chuir na toscaireachtaí in iúl ag cruinnithe na Meithle agus i bhfoirm barúlacha i scríbhinn, d'ullmhaigh an Uachtaránacht ocht dtéacs comhréitigh.
8. D'aithin na toscaireachtaí an obair ullmhúcháin a rinne an Coimisiún, ach chuir siad roinnt ábhar inní in iúl. Bhain na hábhair inní sin le costais bhreise ar úinéirí feithiclí a ndéanfaí iniúchadh níos mionsonraithe nó níos minice ar a bhfeithiclí, le teorainneacha acmhainneachta agus oibriú éifeachtúil na lárionad cigireachta agus na bhfoirne cigireachta cois bóthair, agus le costais riaracháin mar shampla costais oibriúcháin an trealaimh nua. Ba mhian le roinnt toscaireachtaí go mbeadh breithniú sóisialta níos suntasaí sa togra a mhéid a bhaineann le húinéirí gluaisteán níos sine, agus chuir siad in iúl nach minic gur easnaimh theicniúla i ngluaisteáin is cúis le tionóiscí.
9. Ábhar inní eile ab ea an indéantacht phraiticiúil: Bhí ceisteanna ag na toscaireachtaí maidir le hinmhéadaitheacht na modhanna tástála nua ar léiríodh a n-úsáid faoi dhálaí saotharlainne (tomhas NOx ar ghluaisteáin díosail tar éis tiomántán téite) agus maidir le modhanna a fhorchur ar na Ballstáit nach bhfuil forbartha go fóill (tomhas líon na gcáithníní agus tomhas NOx i gcás gluaisteáin pheitрил) nó nach n-úsáidtear go forleathan (tomhas astaíochtaí trí chianbhraiteacht).

¹ Tá an tuarascáil ar an measúnú tionchair i gceangal leis an togra eile, 8259/25 ADD 5-7.

10. Mar sin féin, thacaigh roinnt toscaireachtaí leis an togra ón gCoimisiún maidir le cianbhraiteacht, thacaigh toscaireachtaí eile le tástálacha nua astaíochtaí má chuirtear i bhfeidhm iad maidir le grúpaí feithiclí níos teoranta nó le linn iniúchadh cois bóthair amháin. Dá bhrí sin, bhí sé thar a bheith deacair teacht ar chomhréiteach maidir le modhanna nua tástála astaíochtaí agus maidir leis an gciambhraiteacht.
11. Is iad seo a leanas na príomhathruithe a thug an Uachtaránacht isteach:

Treoir maidir le hiniúchtaí teicniúla tréimhsiúla

- a. Raon feidhme agus minicíocht tástála íosta (Airt. 2, 5 den ghníomh leasaithe): Leis an gcomhréiteach, coinnítear raon feidhme na dtástálacha agus na híosmhinicíochtaí mar a chuirtear i bhfeidhm faoi láthair iad. Ciallaíonn sé sin nach leantar leis an athrú atá beartaithe chuig tástáil bhliantúil seachas tástáil leathbhliantúil tar éis 10 mbliana ná le tabhairt isteach tástálacha breise le haghaidh veaineanna, agus go gcoinnítear ar bun an eisceacht atá ann faoi láthair lena gceadaítear, agus bearta malartacha á gcur i bhfeidhm, gluaisrothair a eisiamh ón raon feidhme.
- b. Tástáil i mBallstát eile seachas Ballstát an chláraithe (Airt. 4(4), 5(1) an fhomhír dheireanach, 8(1a)): Sa chomhréiteach leantar le cur chuige an Choimisiúin maidir le deimhniú sealadach ródacmhainneachta i mBallstát eile, ach leathnaítear an raon feidhme chuig feithiclí tráchtála éadroma. Leis an gcomhréiteach, treisítear an chumarsáid idir na Ballstáit lena mbaineann agus cuirtear níos mó solúbthachta ar fáil maidir le cathain is ceart an tástáil rialta ródacmhainneachta a dhéanamh ina dhiaidh sin i mBallstát an chláraithe.
- c. Léamha odaiméadair (Airteagal 4a): Seasann an Uachtaránacht le hoibleagáid an togra bunachair sonraí náisiúnta a bhunú maidir le léamha odaiméadair, agus ar an gcaoi sin uirlis éifeachtach a chur ar fáil chun calaois a chomhrac i leith líon na gciliméadar atá taistealta ag an bhfeithicil. Sonraítear ann nár cheart baint a bheith ag an raon feidhme ach le gluaisteáin paisinéirí agus le feithiclí tráchtála éadroma. Bheadh líon na gcásanna inar ghá léamh éigeantach odaiméadair a dhéanamh agus a chuimsiú sa bhunachar sonraí níos teoranta ná mar a bheadh de réir an togra: I dteannta na n-ionad tástála, nach mór dóibh sonraí odaiméadair a chlárú cheana féin, thiocfadh isteach sa chóras tuairiscithe ceardlanna arna n-údarú ag monaróirí feithiclí chomh maith leis na monaróirí i ndáil le feithiclí nasctha. Is faoin mBallstát a bheadh sé cásanna breise de léamha odaiméadair a chuimsiú sa bhunachar sonraí.

- d. Modhanna nua tástála astaíochtaí (Airt. 6, Iarscríbhinn I, mír 8.2): Tá sé i gceist leis an gcomhréiteach, ar thaobh amháin, tástálacha teicniúla tréimhsiúla a dhéanamh íogair go leor chun teipeanna astaíochtaí feithiclí nua-aimseartha a bhrath, ar tástálacha iad atá i bhfad níos glaine má oibríonn siad de réir chumraíochtaí na monaróirí, agus, dá bhrí sin, rannchuidiú ollmhór a dhéanamh le spriocanna beartais an Aontais maidir le cáilíocht an aeir chomhthimpeallaigh² agus le caighdeáin nua astaíochtaí feithiclí a chur chun feidhme³. Chun é sin a bhaint amach, formhuiníonn sé i bprionsabal an togra ón gCoimisiún maidir leis an líon cáithníní a thomhas agus NOx a thomhas in ionaid tástála. Ar an taobh eile, i bhfianaise na mbacainní atá fós ann, is é sin easpa modhanna iontaofa agus inmheadaitheacht phraiticiúil, laghdaíonn an comhréiteach an brú láithreach ar acmhainneachtaí na lárionad tástála, agus laghdaíonn sé an riosca go ndéanfaí stóinseacht na dtorthaí tástála, trí éabhlóid chéimnithe a sholáthar bunaithe ar ghníomhartha cur chun feidhme chun na modhanna tástála agus an raon feidhme a mhionsonrú, agus sprioc-amanna sonracha cur chun feidhme ina dhiaidh sin.
- e. Deimhniú leictreonach ródacmhainneachta (Airteagal 8): Thacaigh beagnach gach toscaireacht leis an moladh an deimhniú ródacmhainneachta a bheith leictreonach agus é a thaisceadh i dTiachóga na Céannachta Digítí Eorpaí, cé go bhféadfadh an duine a thug an fheithicil ar aird asphrionta a iarraidh fós. Sonraítear sa chomhréiteach go gcuirfead tús le deimhnithe a eisiúint sna tiachóga 4 bliana tar éis theacht i bhfeidhm na Treorach. Ní cheanglaítear a thuilleadh leis an gcomhréiteach nach mór cóip pháipéir a bheith i gceist le deimhniú; ba leor a bharántúlacht a fhíorú trí chód QR.
- f. Malartú agus tuairisciú sonraí (Airteagail 16, 20, 20a): Tríd is tríd, thacaigh na toscaireachtaí leis an gcuspóir feabhas a chur ar idir-inoibritheacht trasteorann agus ar mhalartú sonraí fíor-ama idir na húdaráis náisiúnta agus, dá réir sin, ionaid tástála. Mar sin féin, níor aontaigh líon mór Ballstát gur cheart gur ar an gcóras MOVE-HUB, a d'fhorbair an Coimisiún, agus ar an gcóras sin amháin, a dhéanfaí an cómhalmartú sin a fhorbairt. Ar na cúiseanna sin, chuir an Uachtaránacht mír nua isteach in Airteagal 16 lena gceadaítear do na Ballstáit a n-iarratais féin nó iarratais tríú páirtí, lena n-áirítear EUCARIS, a úsáid chun sonraí a chómhalmartú agus chun nascadh leis an gcóras leictreonach MOVE-HUB.

² Treoir (AE) 2024/2881 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 23 Deireadh Fómhair 2024 maidir le aercháilíocht chomhthimpeallach agus aer níos glaine don Eoraip (IO L 2024/2881, 20.11.2024).

³ An scéala is déanaí: Rialachán (AE) 2024/1257 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 24 Aibreán 2024 maidir le cineálcheadú mótarfeithiclí agus inneall agus córas, comhpháirteanna agus aonad teicniúil ar leithligh atá ceaptha le haghaidh na feithiclí sin i ndáil lena n-astaíochtaí agus marthanacht ceallraí (Euro 7), (IO L 2024/1257, 8.5.2024).

Seasann an comhréiteach leis an oibleagáid tuairiscithe nua (Airteagal 20a) ach an raon feidhme a bheith laghdaithe; beidh an tuairisciú sin cosúil leis an tuairisciú faoin Treoir maidir le hiniúchadh cois bóthair.

- g. Córais sábháilteachta leictreonacha⁴, sonraí monaróra (Airt. 5(6) agus (7)) agus liosta de mhíreanna tástála eile in Iarscríbhinn I pointe 3: Tugtar tuilleadh sonraí sa chomhréiteach maidir leis an sreabhadh sonraí ó na monaróirí agus maidir le bainistiú sonraí, atá le bunú i ngníomhartha cur chun feidhme. A mhéid a bhaineann leis na 62 ítim den chóras sábháilteachta leictreonach atá le tástáil de réir an togra ón gCoimisiún, is é a dhéantar sa chomhréiteach cuid díobh a ghrúpáil leis na hítimí ar ann dóibh cheana atá le tástáil, déantar tástáil dheonach as cuid eile díobh, agus scriostar cuid eile fós díobh.

Arna iarraidh sin do na toscaireachtaí, cuirtear isteach dhá ítim tástála eile: Ar an gcéad dul síos, nasc deonach idir feachtais aisghairme feithiclí agus tástálacha ródacmhainneachta, agus é mar aidhm leis sin feabhas a chur ar thorthaí na bhfeachtas aisghairme a bhfuil nasc láidir acu leis an tsábháilteacht agus leis an tsláinte (ítim 0.3); ar an dara dul síos, iniúchadh ar na córais aláraim agus sochta dóiteáin (ítim 9.13).

An Treoir maidir le hiniúchtaí teicniúla cois bóthair ar fheithiclí tráchtála

- a. Raon feidhme (Airteagal 2 den ghníomh leasaithe): Tugtar tacaíocht sa chomhréiteach don mholadh raon feidhme an chórais iniúchta cois bóthair a leathnú chuig feithiclí tráchtála saothair éadroim de chatagóir N1. Leis an gcomhréiteach, féachtar le haghaidh a thabhairt ar ábhair mhóra inní a chuir roinnt toscaireachtaí in iúl, ar an gcéad dul síos, trí eisiamh na bhfeithiclí sin ón raon feidhme a cheadú i gcás ina mbeidh siad faoi réir tástáil rialta ródacmhainneachta tar éis 2 bhliain agus ar bhonn bliantúil ina dhiaidh sin, agus ar an dara dul síos, trí leasú a dhéanamh ar an sprioc maidir le cumhdach flít in Airteagal 5.
- b. Cianbhraiteacht (Airteagal 4a agus Airteagal 21 den togra, Airteagal 9a agus Airteagal 18(3) den chomhréiteach): Bunaítear coincheap na cianbhraiteachta mar bheart deonach sa chomhréiteach, agus é faoi réir a athbhreithnithe tar éis tairbhí bhreise a bheith faighte sa chleachtas. Chun obair leantach trasteorann a éascú tar éis feithicil ardastaíochta a bhrath, féadfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme a ghlacadh chun luachanna tairsí a bhunú le haghaidh an chomhair trasteorann sin.

⁴ Tugadh an t-ainm nua ‘Ardchórais Cúnta Tiománaí agus córais eile a bhaineann leis an tsábháilteacht’ ar an topaic sin.

- c. Céatadán na bhfeithiclí atá le cumhdach san iniúchadh tosaigh cois bóthair (Airteagal 5): Tá an chomhréiteach ag teacht leis an togra sa mhéid go mbunaítear ann spriocanna iniúchta flít in aghaidh an Bhallstáit, seachas sprioc uile-Aontais, chomh maith le sprioc iniúchta nua le haghaidh feithiclí tráchtála saothair éadroim de chatagóir N1. Socraítear an sprioc deiridh sin i gcoibhneas (10 %) le líon iomlán na n-iniúchtaí ar fheithiclí tráchtála tromshaothair, in ionad 2 % de líon na bhfeithiclí tráchtála saothair éadroim cláraithe in aghaidh na bliana, mar a bhí molta ag an gCoimisiún.
- d. Iniúchadh ar dhaingniú lasta (Airteagal 10(1)(c), Airteagal 13): Léirítear sa chomhréiteach tuairim thromlach na dtoscaireachtaí nach bhféadfadh ach an t-iniúchadh teicniúil tosaigh cois bóthair a bheith i gceist leis an oibleagáid iniúchadh a dhéanamh, ós rud é nach bhfuil dóthain acmhainní iniúchta ann chun iniúchadh a dhéanamh ar an daingniú lasta i ngach feithicil a chuirtear faoi réir iniúchadh. Dá bhrí sin, déanfar iniúchadh mionsonraithe a bhunú i gcónaí ar bhreithiúnas an iniúcháora tar éis an mheasúnaithe amhaire shainordaithe ar dhaingniú lasta.
- e. Malartú sonraí agus tuairisciú (Airteagal 18a, Airteagal 20): Déantar foráil sa chomhréiteach go mbeidh an malartú sonraí ailínithe leis an togra le haghaidh na Treorach maidir le hiniúchtaí teicniúla tréimhsiúla agus go mbeidh an tuairisciú ag teacht go mór leis an togra ón gCoimisiún agus leis an gcleachtas reatha.
- f. Inneachar agus modhanna an iniúchta mhionsonraithe (Airteagail 10 agus 11, Iarscríbhinn II): I gcás inarb ionann na hítimí tástála a bhféadfaí iniúchadh mionsonraithe cois bóthair a dhéanamh orthu agus na hítimí sin is ábhartha don iniúchadh teicniúil tréimhsiúil, is ionann na hathruithe a mhol an Uachtaránacht agus na hathruithe atá beartaithe i dtaobh na Treorach maidir le hiniúchtaí teicniúla tréimhsiúla. Déantar dhá mhodhnú, áfach: Ar an gcéad dul síos, soiléirítear sa chomhréiteach in Airteagal 10(1) gur iniúchadh amhaire a bheidh i modh réamhshocraithe an iniúchta tosaigh cois bóthair, agus go bhféadfar an t-iniúchadh sin a fhorlíonadh le húsáid trealaimh shonraigh. Ar an dara dul síos, a mhéid a bhaineann le hastaíochtaí NO_x ó innill díosail a thomhas, tugtar le fios sa chomhréiteach gur cheart an tomhas le linn iniúchadh cois bóthair a bhunú laistigh den tréimhse thrasú 3 bliana, ós rud é nach mbíonn an fhadhb a bhaineann le réamhoiriúnú feithiclí i gceist nuair a bhíonn an t-inneall te agus é ag teacht chun na tástála. Soiléirítear in aithris (15a), i gcás ina n-úsáidfidh an Ballstát lárionaid tástála ródacmhainneachta le haghaidh an iniúchta mhionsonraithe, go mbeidh an t-iniúchadh mionsonraithe sin ag brath ar mhodhanna tástála ábhartha a bheidh tugtha isteach sna lárionaid tástála sin tar éis gníomhartha cur chun feidhme a ghlacadh.
- I gcomhréir leis an gcur chuige i leith na cianbhraiteachta, cuireadh cianbhraiteacht isteach sa chomhréiteach mar mhodh malartach, ach go mbeidh dearbhú le déanamh uirthi tríd an modh tástála caighdeánach a úsáid (8.1.1, 8.2.2.2 go 8.2.3.3).

Trasuí (Airteagal 3 den ghníomh leasaitheach)

12. Agus aird á tabhairt ar a uaillmhianaí agus a chasta atá na ceanglais arna dtabhairt isteach leis na hathbheithnithe atá beartaithe, d'iarr mórán Ballstát tréimhse thrasuí níos faide, agus cuireadh síneadh go dtí 3 bliana léi. Tugadh aghaidh ar ghnéithe ar bhain deacracht ar leith leo ó thaobh an chur chun feidhme de trí bhíthin céimeanna sonracha cur chun feidhme tar éis ghlacadh na ngníomhartha cur chun feidhme (féach pointe 10.d thuas le haghaidh tástálacha astaíochtaí agus Airteagal 8 den Treoir maidir le hiniúchtaí teicniúla tréimhsiúla maidir le deimhnithe leictreonacha ródacmhainneachta a eisiúint).
13. Ag cruinniú na Meithle an 13 Samhain 2025, thacaigh na toscaireachtaí tríd is tríd leis an gcomhréiteach ón Uachtaránacht⁵ i dtaca le cur chuige ginearálta, ach d'iarr roinnt toscaireachtaí tuilleadh soiléirithe nó d'iarr siad athruithe breise. D'aithin an Coimisiún an obair theicniúil a rinne an Uachtaránacht, ach tharraing sé aird ar an gcaoi a ndearnadh roinnt de na gnéithe athchóirithe is tábhachtaí, dar leis, a mhaolú ó thaobh raon feidhme nó uaillmhéine de, nó a scriosadh. D'fhorchoimeád an Coimisiún a sheasamh, lena n-áirítear i ndáil le cumhachtuithe a roghnú le haghaidh gníomhartha tarmligthe agus gníomhartha cur chun feidhme.
14. Ag an gcruinniú a bhí aige an 21 Samhain, d'fhorghuinigh Coiste na mBuanionadaithe, le tromlach leathan, an comhréiteach a leagtar amach san Iarscríbhinn agus in aguisín 1⁶ a ghabhann leis an nóta seo. D'athdhearbhaigh roinnt toscaireachtaí an inní mhór atá orthu i gcónaí ó thaobh na castachta agus an ualaigh riaracháin nó theicniúil de.

IV. CONCLÚIDÍ

15. I bhfianaise an mhéid thuas, iarrtar ar an gComhairle (Iompar, Teileachumarsáid agus Fuinneamh) teacht ar chomhaontú maidir le cur chuige ginearálta ag an gcruinniú a bheidh aici an 4 Nollaig 2025.

⁵ 14625/25 + ADD 1 REV 1.

⁶ Is comhionann leis an téacs in 14625/25 + ADD 1 REV 1, cé is moite de roinnt ceartúcháin teanga.

Togra le haghaidh

TREOIR Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE

lena leasaítear Treoir 2014/45/AE maidir le tástálacha tréimhsiúla ródacmhainneachta ar mhótarfheithiclí agus ar leantóirí mótarfheithiclí agus Treoir 2014/47/AE maidir le hiniúchtaí teicniúla cois bóthair ar ródacmhainneacht feithiclí tráchtála a bhíonn ag gluaiseacht san Aontas

(Téacs atá ábhartha maidir le LEE)

TÁ PARLAIMINT NA hEORPA AGUS COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 91(1) de,

Ag féachaint don togra ón gCoimisiún Eorpach,

Tar éis dóibh an dréachtghníomh reachtach a chur chuig na parlaimintí náisiúnta,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste Eacnamaíoch agus Sóisialta na hEorpa⁷,

Ag féachaint don tuairim ó Choiste na Réigiún⁸,

Ag gníomhú dóibh i gcomhréir leis an ngnáthnós imeachta reachtach,

De bharr an mhéid seo a leanas:

⁷ IO C , , lch. .

⁸ IO C , , lch. .

- (1) Tá forálacha maidir le tástáil ródacmhainneachta ina gcuid de reachtaíocht an Aontais leis na scórtha bliain. Tá siad faoi réir comhchuibhiú de réir a chéile, áfach. Rinneadh dlí an Aontais chuige sin a athbhreithniú an uair dheireanach in 2014 leis an ‘Pacáiste Ródacmhainneachta’⁹. Chun feabhas a chur ar fhorfheidhmiú, le hathbhreithnithe leantacha ar na rialacha sin, leathnaíodh de réir a chéile raon feidhme na bhfeithiclí atá le tástáil agus raon feidhme na rialacha comhchuibhithe, lena n-áirítear iad siúd maidir le hiniúchtaí cois bóthair agus deimhnithe clárúcháin feithicle. Shonraigh siad agus thug siad cothrom le dáta na modhanna tástála, na nósanna imeachta agus na doiciméid ghaolmhara is gá chun an dul chun cinn teicneolaíoch a léiriú.
- (2) Leagtar amach i dTreoir 2014/45/AE inneachar agus minicíocht íosta na tástála le haghaidh gach catagóire feithicle, cé is moite de ghluaisrothair, a bhfuil discréd níos leithne ag na Ballstáit ina leith. Leagtar amach leis an Treoir sin freisin íoscheanglais maidir le neamhspleáchas lárionad tástála agus oiliúint iniúcháirí, maidir le trealamh tástála, agus maidir le hinneachar an deimhnithe ródacmhainneachta. Tá bailíocht an deimhnithe sin, chomh maith le haon chruthúnas eile ar thástáil, le haithint ag na Ballstáit chun críoch saorchúrsaíochta agus athchlárúcháin feithicle atá cláraithe cheana i mBallstát eile.

⁹ Treoir 2014/45/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 3 Aibreán 2014 maidir le tástálacha tréimhsiúla ródacmhainneachta ar mhótarfeithiclí agus ar leantóirí mótarfeithiclí agus lena n-aisghairtear Treoir 2009/40/CE (IO L 127, 29.4.2014, lch. 51, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/45/oj>), Treoir 2014/47/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 3 Aibreán 2014 maidir le hiniúchtaí teicniúla cois bóthair ar ródacmhainneacht feithiclí tráchtála a bhíonn ag gluaiseacht san Aontas agus lena n-aisghairtear Treoir 2000/30/CE (IO L 127, 29.4.2014, lch. 134, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/47/oj>) agus Treoir 2014/46/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 3 Aibreán 2014 lena leasaítear Treoir 1999/37/CE ón gComhairle maidir le doiciméid chlárúcháin le haghaidh feithiclí (IO L 127, 29.4.2014, lch. 129, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/46/oj>).

- (3) Le Treoir 2014/47/AE, comhlánaítear Treoir 2014/45/AE trína cheangal ar na Ballstáit iniúchtaí cois bóthair a dhéanamh ar fheithiclí tráchtála troma os cionn 3.5 tona, lena n-áirítear busanna, leoraithe agus a leantóirí, agus é d'aidhm aige sin iniúchadh a dhéanamh ar 5 % de fhlít an Aontais gach bliain. Áirítear ar na hiniúchtaí sin iniúchadh tosaigh cois bóthair agus, má mheasann an t-iniúcháir go bhfuil gá léi, iniúchadh teicniúil níos mionsonraithe cois bóthair. Tá na hítimí a thástáiltear sna hiniúchtaí mionsonraithe mar an gcéanna leis na hítimí a thástáiltear le linn tástálacha tréimhsiúla ródacmhainneachta agus féadfar iniúchadh ar dhaingniú lasta a áireamh orthu freisin. I gcás ina dtiocfar ar mhóreasnamh nó easnamh contúirteach le linn iniúchadh cois bóthair, ní mór don Bhallstát ina ndearnadh an t-iniúchadh fógra a thabhairt do Bhallstát an chláraithe chun go bhforfheidhmeoidh sé deisiú na feithicle a cuireadh ar fionraí ó bheith ag gluaiseacht i dtrácht.
- (4) I ngeall ar dhul chun cinn tapa na teicneolaíochta, tá roinnt de na rialacha atá ann faoi láthair maidir le feithiclí a thástáil as dáta agus ba cheart iad a leasú chun iad a oiriúnú do theicneolaíochtaí agus d'fheithiclí nua, lena n-áirítear feithiclí leictreacha agus feithiclí leictreacha hibrideacha. Leis an gcreat tástála ba cheart rannchuidiú a thuilleadh le hastaíochtaí ón iompar a laghdú agus le dlús a chur leis an digitiú in earnáil an iompair agus le tairbhiú den digitiú sin. Ba cheart an creat a oiriúnú níos fearr d'fhorbairtí i dteicneolaíocht feithiclí, i gcomhdhéanamh flíteanna agus i modhanna tástála atá ag teacht chun cinn.
- (5) Tá an t-aistriú digiteach ar cheann de thosaíochtaí an Aontais. I gcomhthéacs na rialacha atá ann faoi láthair maidir le tástáil feithiclí a thabhairt cothrom le dáta, tá sé tábhachtach freisin nósanna imeachta riaracháin a chomhchuibhiú, a shimpliú agus a dhigiteáil tríd is tríd agus deireadh a chur leis na bacainní ar shaorghluaiseacht atá fós ann. Áirítear ar na bacainní sin neamhthint tástálacha tréimhsiúla ródacmhainneachta arna ndéanamh i mBallstáit seachas Ballstát an chláraithe. D'fhéadfadh sé sin bac a chur ar shaorghluaiseacht daoine laistigh den Aontas agus ar a gceart dul chun cónaithe i mBallstát seachas an Ballstát ina bhfuil an fheithicil cláraithe faoi láthair.
- (5a) Maidir leis an tástáil le linn saolré feithicle, ba cheart í a bheith sách simplí, tapa agus neamhchostasach, agus ba cheart ag an am céanna cuspóirí na dTreoracha a bhaint amach ar bhealach atá éifeachtach ó thaobh ama.

- (6) Ní leor cuid de na modhanna tástála astaíochtaí atá ann faoi láthair chun tástáil a dhéanamh ar fheithiclí a bhfuil teicneolaíocht nua-aimseartha rialaithe astaíochtaí truailleán aeir agus astaíochtaí bunlíne ísle acu. D'fhéadfaí astaíochtaí truailleán aeir a laghdú a thuilleadh freisin trí thástálacha agus seiceálacha níos iomchuí. Dá gcuirfí i bhfeidhm na modhanna tástála is comhréirí, is oiriúnaí agus is fearr atá ar fáil, chuideofaí leis na Ballstáit caighdeán níos déine maidir le cáilíocht an aeir a bhaint amach, is é sin na teorainnluachanna chun sláinte an duine a chosaint a leagtar síos le Treoir (AE) 2024/2881 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹⁰, go háirithe i gcás mínábhar cáithníní agus ocsaídí nítrigine (NO_x).
- (7) Tá an líon básanna agus gortuithe tromchúiseacha ar bhóithre an Aontais fós ar leibhéal i bhfad ró-ard, óir bhí 20 400 bás ann in 2023. Dá bhrí sin, tá gá le tuilleadh gníomhaíochta chun na spriocanna maidir le sábháilteacht ar bhóithre a leagtar amach i gcreat beartais an Aontais um shábháilteacht ar bhóithre 2021-2030¹¹ a bhaint amach.
- (8) Tá tairbhí soiléire ó thaobh sábháilteachta ar bhóithre de ag baint le ródacmhainneacht gluaisrothar a thástáil. Tá sé sin léirithe freisin ag an líon Ballstát a áiríonn gluaisrothair cheana féin ina réimis tástála ródacmhainneachta. Maidir le gluaisrothair ag a bhfuil toilleadh innill is mó ná 125 cm³, nó uaschumhacht rátaíthe leanúnach nó glanchumhacht uasta is mó ná 11 kW, féadfaidh na Ballstáit na gluaisrothair sin a eisiáimh ó thástáil thréimhsiúil éigeantach ródacmhainneachta má tá bearta éifeachtacha malartacha maidir le sábháilteacht ar bhóithre curtha i bhfeidhm acu, iniúchtaí cois bóthair, mar shampla.

¹⁰ Treoir (AE) 2024/2881 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 23 Deireadh Fómhair 2024 maidir le aercháilíocht chomhthimpeallach agus aer níos glaine don Eoraip (athmhúnlú) (IO L 2024/2881, 20.11.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/2881/oj>).

¹¹ SWD(2019) 283 final <https://transport.ec.europa.eu/system/files/2021-10/SWD2190283.pdf>.

- (9) De réir an aiseolais a fuarthas ó na Ballstáit agus ó ionadaithe tionscail, is léir nach éifeachtach iad na ceanglais dhlíthiúla atá ann faoi láthair, arb é is aidhm dóibh a áirithiú go bhfuil na sonraí teicniúla is gá chun tástálacha thréimhsiúla ródacmhainneachta a dhéanamh ar fáil do lárionaid tástála. Is gá, dá bhrí sin, a shonrú, agus na ceanglais chumarsáide in Airteagal 61 agus in Iarscríbhinn X a ghabhann le Rialachán (AE) 2018/858 á gcur san áireamh, gur cheart tacar íosta faisnéise a chur ar fáil saor in aisce agus gan moill mhíchúí do na húdaráis inniúla nó do na comhlachtaí sonraí láraithe ar chuir údaráis Ballstáit amháin nó níos mó de chúram orthu rochtain ar an bhfaisnéis sin a bhainistiú, rud ba cheart a áirithiú ansin go mbeidh an rochtain is gá ag na lárionaid tástála freisin.
- (10) I gcás feithiclí M1 agus N1, ba cheart do Bhallstát an chláráithe deimhniú sealadach ródacmhainneachta an Aontais arna eisiúint ag Ballstát eile a aithint ar feadh thréimhse 6 mhí, ar choinníoll go ndéantar an tástáil thréimhsiúil ródacmhainneachta ina dhiaidh sin i mBallstát an chláráithe. Ciallaíonn sé sin nach mór don fheithicil filleadh ar Bhallstát an chláráithe laistigh de thréimhse bhailíochta an deimhnithe shealadaigh ródacmhainneachta le go rachadh sí faoin tástáil thréimhsiúil ródacmhainneachta dá éis. Cuideoidh sé sin le saorghluaiseacht daoine a éascú agus urramófar an tráth céanna an buncheanglas go ndéanfar feithiclí a thástáil go ginearálta i mBallstát an chláráithe. Chun soiléireacht maidir le stádas na feithicle a áirithiú, cuirfidh an Ballstát atá i mbun na tástála toradh na tástála in iúl do Bhallstát an chláráithe laistigh de thréimhse ghearr ama trí MOVE-HUB.
- (11) Ar an gcúis chéanna, ba cheart do Bhallstát cláráithe a bheith in ann a roghnú deimhnithe ródacmhainneachta arna n-eisiúint ag Ballstát eile a aithint. Má dhéanann sé amhlaidh, ba cheart dó na Ballstáit eile agus an Coimisiún a chur ar an eolas. Ba cheart do gach Ballstát a mheas go bhfuil na deimhnithe ródacmhainneachta lena mbaineann coibhéiseach le deimhnithe arna n-eisiúint ag Ballstát an chláráithe.

- (12) Chun calaois a bhaineann le míleáiste feithiclí athlámhe a chomhrac, áirítear i dtástáil thréimhsiúil ródacmhainneachta léamha odaiméadair a thairfeadh. Téann ionramháil odaiméadair i bhfeidhm ar shábháilteacht ar bhóithre, ó cuirtear ceannaitheoirí amú maidir leis an leibhéal caithimh agus cuimilte agus, dá réir sin, maidir leis na riachtanais chothabhála, agus fágann sé gur dócha nach ndearnadh an chothabháil ba ghá ar an bhfeithicil. Mar sin féin, tá éifeachtacht an bhirt teoranta toisc nach ndéantar an chéad tástáil ródacmhainneachta i gcás feithiclí i gcatagóir M1 nó N1 i bhformhór na mBallstát ach 4 bliana tar éis an chéadchláraithe agus gach 2 bhliain ina dhiaidh sin i roinnt mhaith acu. Ar bhonn na taithí breise a fuarthas i roinnt Ballstát maidir le catagóirí éagsúla feithiclí, ba cheart do na Ballstáit a áirithiú ar a laghad go ndéanfar léamha odaiméadair a thairfeadh aon uair a dhéanann deisitheoirí arna n-údarú ag monaróirí feithiclí obair chothabhála nó deisiúcháin ar fheithicil i gcatagóir M1 nó N1 agus go ndéanfar na léamha a thairfeadh i mbunachar sonraí náisiúnta nó i gclár náisiúnta. Is faoi chuimsiú chóras dáileacháin an mhonaróra a oibríonn deisitheoirí údaraithe. Chun líon na bpointí sonraí i stair odaiméadair na bhfeithiclí a mhéadú a thuilleadh, féadfaidh na Ballstáit rochtain tairfeadta ar an mbunachar sonraí náisiúnta céanna sin nó ar an gclár feithiclí céanna sin a thabhairt do sholáthraithe seirbhíse eile, go háirithe ceardlanna neamhspleácha deisiúcháin nó cothabhála, agus féadfar soláthraithe eile a chuireann léamha iontaofa odaiméadair ar fáil a áireamh freisin, mar shampla cuideachtaí árachais nó cuideachtaí fruilithe gluaisteán. Ba cheart do na Ballstáit na léamha sin a chur ar fáil do na húdaráis inniúla agus do shealbhóir an deimhnithe clárúcháin, agus ba cheart dóibh stair odaiméadair (sonraí agus/nó measúnú) a sholáthar do chigirí.
- (12a) Ina theannta sin, ba cheart do na Ballstáit a cheangal ar mhonaróirí nó ar a n-ionadaithe léamha odaiméadair feithiclí nasctha a tharchur gach 3 mhí. Ós rud é nach bhfuil rochtain dhíreach ag na Ballstáit ar na sonraí sin, níl siad freagrach as cáilíocht na sonraí. Chun é a chur ar a gcumas do thomhaltóirí calaois odaiméadair a bhrath sula gceannóidh siad feithicil, ba cheart do na Ballstáit tomhaltóirí a chur ar an eolas freisin faoin stair odaiméadair a bheith ar fáil do shealbhóir an deimhnithe clárúcháin, go háirithe i gcomhthéacs díolachán feithiclí. Féadfaidh na Ballstáit cinneadh ar tháille riaracháin a ghearradh tráth a bheidh an stair odaiméadair á soláthar do shealbhóir an deimhnithe clárúcháin. Chun feabhas a chur ar infhaighteacht staitisticí maidir le húsáid feithiclí gan ualach breise tuairiscithe a chur ar riaracháin náisiúnta, ba cheart do na Ballstáit na léamha odaiméadair a chur ar fáil do na hinstiúidí staidrimh náisiúnta agus don Choimisiún (Eurostat).

- (13) Cé go bhfuil feithiclí leictreacha, lena n-áirítear feithiclí leictreacha hibrídeacha, i gcúrsaíocht le blianta fada, agus cé go bhfuil a líon ag dul i méid de réir a chéile, níl aon riail chomhchuibhithe ann maidir le tástáil ródacmhainneachta ar chórais ardvoltais na bhfeithiclí sin, rud a fhágann go bhforbraíonn na Ballstáit prótacail tástála éagsúla. Chun oibriú sábháilte na bhfeithiclí sin ar feadh a saolré ionchais a áirithiú agus chun nach mbeidh cleachtais tástála sna Ballstáit ag teacht salach ar a chéile, ba cheart ítimí tástála ábhartha a áireamh sna híoscéanglais maidir leis an inneachar tástála agus na modhanna molta tástála.
- (13a) Chun a áirithiú go ndéanfar tástáil cheart ar fheithiclí leictreacha agus ar fheithiclí leictreacha hibrídeacha, lena n-áirítear na hardchórais nua leictreonacha, tá sé tábhachtach go gcuirfear an oiliúint chuí ar na cigirí agus iad i mbun na hoiliúna tosaigh agus athnuachana araon. Chun tástáil na gcineálacha éagsúla nua feithiclí agus córas a fhorghnó, ba cheart an deis a bheith ag na Ballstáit cigirí a údarú atá speisialaithe i dtástáil cineálacha sonracha feithiclí, agus na cineálacha sin amháin, nó cigirí nach ndéanann ach cineálacha áirithe tástálacha. Ba cheart do na Ballstáit ar mian leo leas a bhaint as an bhféidearthacht sin a áirithiú go léireofar go soiléir sa deimhniú a eisítear do na cigirí sin na srianta atá ar chigire maidir le tástálacha ródacmhainneachta a dhéanamh.

- (14) Sa lá atá inniu ann, baineann feithiclí nua-aimseartha leas as go leor ardchóras nua leictreonach le bheith níos sábháilte agus mar chúnaimh don tiománaí. D'fhéadfadh sé go mbeadh cineálcheadú le haghaidh na gcóras sin éigeantach nó neamhéigeantach i gcás ina gceanglaítear le Rialachán (AE) 2019/2144 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹² go suiteálfar ardchórais cúnta tiománaí éagsúla, a cheaptar ionas go seachnófar imbhuailtí agus go laghdófar an líon taismeach agus gortuithe tromchúiseacha. Ní bhainfear amach na tairbhí a bhfuil coinne leo, áfach, má thagann meath ar na córais sin le himeacht ama nó má bhíonn siad faoi réir crioscaíola. Dá bhrí sin, ba cheart na córais nua leictreonacha sin a áireamh i dtástálacha tréimhsiúla ródacmhainneachta agus in iniúchtaí cois bóthair chun a áirithiú go soláthróidh siad na tairbhí sábháilteachta a bhfuil coinne leo. Chun oibriú sábháilte feithiclí uathoibríthe agus tástáil córas sábháilteachta leictreonach ar feadh a saolré ionchais a áirithiú, ba cheart ítimí ábhartha a bhfuil tástáil le déanamh orthu a áireamh sna híoscheanglais maidir leis an inneachar tástála agus na modhanna molta tástála a leagtar amach sna hIarscríbhinní faoi seach a ghabhann le Treoracha 2014/45/AE agus 2014/47/AE.
- (15) Cé go gcuireann iompar de bhóthar le sciartha móra d'astaíochtaí díobhálacha truailleán aeir, go háirithe NO_x agus cáithníní míne, níl na modhanna tástála atá ann faoi láthair le haghaidh astaíochtaí sceite arna n-oiriúnú d'fheithiclí ná do theicneolaíochtaí le déanaí. Ba é Moladh (AE) 2023/688 ón gCoimisiún¹³ an chéad chéim chun an tomhas ar an líon cáithníní a chomhchuihbhiú le linn tástáil ródacmhainneachta. Ar mhaithe leis an tsláinte phoiblí, le cosaint an chomhshaoil agus le hiomaíocht chóir, ba cheart tomhas ar an líon cáithníní agus tomhas NO_x a áireamh anois ar na hítimí ábhartha atá le tástáil le linn tástálacha tréimhsiúla ródacmhainneachta agus iniúchtaí cois bóthair a leagtar amach sna hIarscríbhinní a ghabhann le Treoracha 2014/45/AE agus 2014/47/AE.

¹² Rialachán (AE) 2019/2144 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 27 Samhain 2019 maidir le ceanglais chineálcheadaithe do mhótarfeithiclí agus a leantóirí, agus córais, comhphárteanna agus aonaid theicniúla ar leithligh le haghaidh feithiclí den sórt sin, a mhéid a bhaineann lena sábháilteacht ghinearálta agus cosaint na ndaoine atá i bhfeithiclí agus úsáideoirí soghonta bóthair, lena leasaítear Rialachán (AE) 2018/858 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 78/2009, (CE) Uimh. 79/2009 agus (CE) Uimh. 661/2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle agus Rialachán (CE) Uimh. 631/2009, (AE) Uimh. 406/2010, (AE) Uimh. 672/2010, (AE) Uimh. 1003/2010, (AE) Uimh. 1005/2010, (AE) Uimh. 1008/2010, (AE) Uimh. 1009/2010, (AE) Uimh. 19/2011, (AE) Uimh. 109/2011, (AE) Uimh. 458/2011, (AE) Uimh. 65/2012, (AE) Uimh. 130/2012, (AE) Uimh. 347/2012, (AE) Uimh. 351/2012, (AE) Uimh. 1230/2012 agus (AE) 2015/166 ón gCoimisiún (IO L 325, 16.12.2019, lch. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/2144/oj>).

¹³ Moladh (AE) 2023/688 ón gCoimisiún an 20 Márta 2023 maidir le líon cáithníní a thomhas le haghaidh cigireacht theicniúil thréimhsiúil ar fheithiclí atá feistithe le hinnill adhainte combhhrú, (IO L 90, 28.3.2023, lch. 46, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2023/688/oj>).

- (15a) Chun NO_x ó fheithiclí innill adhainte comhbhrú a thomhas le linn tástáil thréimhsiúil ródacmhainneachta, ba cheart don Choimisiún na ceanglais maidir le réamhoiriúnú feithiclí a shonrú trí ghníomhartha cur chun feidhme, bunaithe ar staidéir lena ndeimhnítear oiriúnacht na modhanna, na caighdeáin EURO ba cheart a áireamh sa raon feidhme, sular féidir na feithiclí sin a áireamh i raon feidhme na tástála astaíochtaí. Is féidir NO_x ó fheithiclí innill adhainte comhbhrú a thomhas níos éasca ag seiceálacha cois bóthair toisc go roghnaítear feithiclí agus iad te le haghaidh tástála. I gcás ina mbeartaítear go ndéanfar an obair leantach sin i lárionad tástála a dhéanann tástálacha ródacmhainneachta, braitheann an obair leantach sin ar chur chun feidhme na modhanna iomchuí tástála astaíochtaí i gcomhréir leis na gníomhartha cur chun feidhme.
- (15b) Maidir leis an líon cáithníní a thomhas i gcás feithiclí atá feistithe le hinnill adhainte deimhní, ba cheart don Choimisiún na modhanna tomhais agus na teorainnluachanna a shonrú trí ghníomhartha cur chun feidhme sula bhféadfar iad a áireamh i raon feidhme na tástála astaíochtaí. Féadfaidh an Coimisiún an modh, na teorainnluachanna, agus na caighdeáin EURO ba cheart a áireamh chun NO_x a astaíonn innill adhainte deimhní a thomhas trí ghníomhartha cur chun feidhme, a shonrú.
- (15c) Maidir le feachtais aisghairme feithiclí i gcomhréir le Rialachán (AE) 2018/858 maidir le ceadú mótarfheithiclí agus a leantóirí, agus faireachas margaidh orthu, agus le Rialachán (AE) 2023/988 maidir le sábháilteacht ghinearálta táirgí, is ag brath ar úinéirí feithiclí nó ar shealbhóirí an deimhnithe clárúcháin obair iardain a dhéanamh a bhítear le go mbeadh na feachtais sin éifeachtach. D'fhéadfaí feachtais aisghairme feithiclí a éascú le tástálacha ródacmhainneachta i gcás ina mbeadh riosca tromchúiseach do shábháilteacht nó sláinte daoine ar bord, d'úsáideoirí bóthair eile nó don chomhshaol ag baint leis an easnamh as ar eascair an feachtas. Ba cheart, dá bhrí sin, nasc a bhunú idir feachtais aisghairme agus tástálacha ródacmhainneachta. Tríd an nasc sin, ba cheart an deis a bheith ag na Ballstáit a chinneadh an mbeidh feachtas aisghairme áirithe faoi réir tástáil ródacmhainneachta, agus an t-easnamh ba chúis leis an bhfeachtas aisghairme a aicmiú mar mhóreasnamh nó mar easnamh contúirteach. D'fhéadfadh aicmiú an easnaimh difear a dhéanamh do thoradh na tástála ródacmhainneachta agus d'fhéadfadh sé go measfaí gur theip ar an bhfeithicil sa tástáil go dtí go gceartófaí an t-easnamh agus go dtí go bhfíorófaí ceartú na heaspa sin i dtástáil ródacmhainneachta ina dhiaidh sin.

- (15d) D’fhonn an nasc a bhunú idir feachtais aisghairme agus tástáil ródacmhainneachta, beifear ag brath ar shreabhadh iontaofa faisnéise, a bheidh cothrom le dáta, ó mhonaróirí chuig na húdaráis inniúla agus chuig na lárionaid tástála ina dhiaidh sin. Tá an nasc sin gan dochar do na rialacha lena n-áirithítear go gcuirtear úinéir na feithicle nó sealbhóir an deimhnithe clárúcháin ar an eolas go cuí faoin bhfeachtas aisghairme agus go dtugtar an deis dó an fheithicil a chur i láthair lena fíorú agus lena deisiú, agus nach n-athraítear leis ná nach n-aistrítear leis chuig údaráis phoiblí freagrachtaí monaróirí agus oibreoirí eacnamaíocha eile sa slabhra soláthair bearta ceartaitheacha iomchuí a dhéanamh, lena n-áirítear feithiclí a aisghairm, i gcás ina bhfuil feithicil, córas, comhpháirt nó aonad teicniúil ar leithligh ina riosca tromchúiseach do shábháilteacht nó sláinte daoine ar bord nó d’úsáideoirí bóthair eile nó don chomhshaol.
- (16) [...].
- (17) [...]
- (18) I dteannta tástálacha tréimhsiúla sceidealaithe ródacmhainneachta, ba cheart feithiclí a chur faoi réir tástáil ródacmhainneachta freisin más rud é gur athraíodh nó gur modhnaíodh córais agus comhpháirteanna sábháilteachta nó comhshaoil na feithicle go mór. Áirítear leis sin cásanna ina n-athraítear an chatagóir feithicle nó na leibhéil astaíochtaí, mar shampla, tar éis scagaire cáithníní a shuiteáil nó i gcás ina dtiontaítear feithicil chun go rithfidh sí ar bhreosla malartach, nó i gcás athrú ar an gcóras tiomána. Ní chuireann sé sin cosc ná srian ar an rialáil náisiúnta maidir le formheas na bhfeithiclí a modhnaíodh nó a athraíodh agus arna chlárú sa Bhallstát faoi seach.
- (19) Chun an t-aistriú digiteach a éascú agus chun na costais ar lárionaid tástála a laghdú, ba cheart deimhnithe ródacmhainneachta a eisiúint i bhformáid chaighdeánaithe leictreonach. Ba cheart asphrionta páipéir den deimhniú ródacmhainneachta a eisiúint freisin don duine a thug an fheithicil i láthair lena tástáil arna iarraidh sin. Ba cheart do na Ballstáit glacadh leis an dá fhormaid nuair a athraítear úinéireacht na feithicle nó nuair a athchláraítear an fheithicil i mBallstát eile. Tá feidhm aige sin freisin i ndáil leis an tuarascáil maidir leis an iniúchadh cois bóthair níos mionsonraithe.

- (20) Ba cheart a áirithiú go gcomhlíontar creat cosanta sonraí an Aontais agus sonraí pearsanta á bpróiseáil chun an Treoir seo a chur chun feidhme, go háirithe Rialachán (AE) 2016/679 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹⁴. I gcomhréir le prionsabal na cosanta sonraí mar réamhshocrú, chun deimhnithe ródacmhainneachta a fhíorú ba cheart úsáid a bhaint as teicnící fíoraithe nach gceanglaíonn go dtarchuirfear sonraí pearsanta ar dheimhnithe aonair.
- (21) Chun foráil a dhéanamh maidir le bearta leantacha leordhóthanacha ar easnaimh i gcás ina dteipeann ar fheithicil sa tástáil thréimhsiúil ródacmhainneachta de dheasca móreasnamh nó easnamh contúirteach amháin nó níos mó i mBallstát seachas Ballstát an chláraithe, ba cheart fógra a thabhairt do Bhallstát an chláraithe faoi thoradh na tástála agus faoin sprioc-am don tástáil ina dhiaidh sin agus é a thaifeadadh sa chlár feithicilí. Níor cheart spriocdháta na tástála ina dhiaidh sin a bheith níos faide amach ná 2 mhí agus ba cheart í a dhéanamh i gceachtar de na Ballstáit. Ina theannta sin, chun rioscaí láithreacha don tsábháilteacht ar bhóithre nó don chomhshaol a sheachaint, ba cheart don Bhallstát inar theip ar fheithicil sa tástáil thréimhsiúil ródacmhainneachta de dheasca easnamh contúirteach amháin nó níos mó nó d'údarás inniúil an Bhallstáit sin a bheith in ann a chinneadh nach bhfuil an fheithicil i gceist le húsáid ar bhóithre poiblí agus a iarraidh ar Bhallstát an chláraithe údarú na feithicle lena húsáid i dtrácht ar bhóithre a chur ar fionraí go dtí go gceartófar na heasnaimh agus go bhfíorófar ceartú na n-easnamh sin i dtástáil ródacmhainneachta ina dhiaidh sin. Ba cheart an fhionraí a thaifeadadh i gclár feithicilí Bhallstát an chláraithe.
- (22) Aon chrioscaíl nó ionramháil a dhéanfar ar chóras rialaithe astaíochtaí na feithicle, ar chóras ardvoltais, lena n-áirítear córas bainistithe ceallra, tostóir, nó ar chórais a bhaineann le sábháilteacht, d'fhéadfadh sé gurb é is cúis le móreasnaimh nó easnaimh chontúirteacha, agus ba cheart pionóis éifeachtacha agus neamh-idirdhealaitheach a ghearradh ina leith. Is éard atá i gceist leis an gcrioscaíl nó an ionramháil, i measc nithe eile, córais agus comhpháirteanna feithicle a dhíghníomhachtú, a mhodhnú nó a choigeartú d'aon turas, agus é mar aidhm an fheidhm mar a shonraigh an monaróir ar dtús í a athrú chun teacht timpeall ar rialáil nó ceanglais theicniúla.

¹⁴ Rialachán (AE) 2016/679 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 27 Aibreán 2016 maidir le daoine nádúrtha a chosaint i ndáil le sonraí pearsanta a phróiseáil agus maidir le saorghluaiseacht sonraí den sórt sin, agus lena n-aisghairtear Treoir 95/46/CE (IO L 119, 4.5.2016, I ch. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

- (23) Leis na ceanglais atá ann faoi láthair a leagtar amach i dTreoracha 2014/45/AE agus 2014/47/AE do na Ballstáit dul i gcomhar le chéile agus na Treoracha sin á gcur chun feidhme acu, ní chuirtear ar a gcumas do na Ballstáit stádas dlíthiúil agus teicniúil feithicle a sheiceáil i gcásanna trasteorann. Chun éifeachtacht níos fearr a áirithiú, lena n-áirítear sna cásanna sin, ba cheart do na Ballstáit cúnaimh a thabhairt dá chéile chun na Treoracha a chur chun feidhme ar bhealach níos córasaí. Dá bhrí sin, is gá rialacha a leagan amach maidir le malartú faisnéise agus sonraí feithiclí chun go mbeidh na Ballstáit in ann cláir feithiclí agus bunachair sonraí ródacmhainneachta a chéile a cheadú, lena n-áirítear inneachar deimhnihe ródacmhainneachta agus tuarascálacha maidir le hiniúchtaí teicniúla cois bóthair. Ba cheart an deimhniú comhréireachta arna eisiúint faoi Rialachán (AE) 2018/858 a chumhdach leis an malartú sin freisin. Féadfaidh na Ballstáit an rochtain ar shonraí a áirithiú de réir na rialacha maidir le malartú sonraí arna mbunú sa Rialachán sin.
- (24) Chun faisnéis a mhalartú maidir le feithiclí atá cláraithe san Aontas, d'fhorbair an Coimisiún ardán malartaithe teachtaireachtaí MOVE-HUB chun cláir náisiúnta leictreonacha na mBallstát a idirascadh¹⁵. Faoi láthair, óstálann an t-ardán idirascadh Chláir Eorpacha na nGnóthas Iompair de Bhóthair (ERRU), na gclár um cheadúnais tiomána (RESPER), na gclár um oiliúint tiománaithe gairmiúla (ProDriveNet) agus na gclár um chártaí tiománaí tacagraif (TACHOnet) agus tugtar fógra ann faoi fheithiclí a dteipeann orthu in iniúchadh cois bóthair¹⁶.

¹⁵ Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2016/480 ón gCoimisiún an 1 Aibreán 2016 lena mbunaítear rialacha comhchoiteanna maidir le hidirascadh clár leictreonach náisiúnta de ghnóthais iompair de bhóthar agus lena n-aisghairtear Rialachán (AE) Uimh. 1213/2010 (IO L 87, 2.4.2016, lch. 4. ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2016/480/oj).

¹⁶ Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2017/2205 ón gCoimisiún an 29 Samhain 2017 maidir le rialacha mionsonraithe a bhaineann leis na nósanna imeachta chun fógra a thabhairt i leith feithiclí tráchtála a bhfuil móreasnaimh nó easnaimh chontúirteacha orthu arna sainaitheint le linn iniúchadh teicniúil cois bóthair (IO L 314, 30.11.2017, lch. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2017/2205/oj).

- (25) Ba cheart feidhmiúlachtaí MOVE-HUB a leathnú chun gur féidir an malartú faisnéise agus sonraí feithicle is gá a dhéanamh chun críocha Threoracha 2014/45/AE agus 2014/47/AE. Dá bhrí sin, ba cheart do na Ballstáit a gcórais leictreonacha ina bhfuil faisnéis maidir le deimhnithe ródacmhainneachta, deimhnithe sealadacha ródacmhainneachta an Aontais agus stair odaiméadair a nascadh le MOVE-HUB chun teachtaireachtaí a mhalartú. Féadfaidh na Ballstáit leanúint dá n-iarratais nó dá bhfeidhmchláir tríú páirtí féin a úsáid, lena n-áirítear an Córas Eorpach Faisnéise maidir le Feithiclí agus Ceadúnais Tiomána (EUCARIS), chun nascadh le córas leictreonach MOVE-HUB. Ba cheart malartú faisnéise agus sonraí trí MOVE-HUB a bheith oibríochtúil laistigh de 2 bhliain tar éis ghlacadh na ngníomhartha cur chun feidhme comhfhreagracha de bhun Airteagal 16 de Threoir 2014/45/AE agus Airteagal 18a de Threoir 2014/47/AE.
- (26) D'fhéadfadh géarchéimeanna arb iad teagmhais thromchúiseacha is cúis leo, a tharlaíonn laistigh nó lasmuigh den Aontas, cur isteach go mór ar oibriú a chórais ródacmhainneachta. Le linn géarchéime, ba cheart do na Ballstáit a bheith in ann síneadh a chur le bailíocht deimhnithe ródacmhainneachta, lena n-áirítear deimhnithe sealadacha ródacmhainneachta an Aontais. Faoi réir údarú an Choimisiúin, ba cheart cead a bheith ag na Ballstáit síneadh 6 mhí a chur le bailíocht riaracháin deimhnithe ródacmhainneachta agus dheimhnithe sealadacha ródacmhainneachta an Aontais atá ag dul in éag. I gcás ina mairfidh an ghéarchéim, ba cheart é a bheith indéanta síneadh breise a chur leis an mbailíocht.
- (27) Is déine a úsáidtear feithiclí tráchtála éadroma de chatagóir N1 ná gluaisteáin phríobháideacha, i limistéir ina bhfuil dlús ard daonra go minic. I bhfianaise an mhéadaithe atá tagtha ar an líon feithiclí tráchtála éadroma de chatagóir N1 atá i gcúrsaíocht laistigh den Aontas, ba cheart feithiclí tráchtála éadroma de chatagóir N1 a bheith faoi réir iniúchtaí cois bóthair freisin chun cothrom iomaíochta a chur chun cinn d'oibreoírí tráchtála ar fud an Aontais agus chun tuilleadh feabhais a chur ar a sábháilteacht agus ar a bhfeidhmíocht chomhshaoil.

- (28) Maidir le hiniúchtaí cois bóthair, chun feithiclí ard-astaíochta a shainathint, is beart éifeachtach é úsáid a bhaint as trealamh cianbhraiteachta chun astaíochtaí sceite líon mór feithiclí a scagadh. Is léir ón taithí a fuarthas i roinnt Ballstát go dtagann méadú suntasach ar na rátaí braite i gcomparáid le modhanna éigeantacha tástála. Is féidir trealamh cianbhraiteachta a úsáid go córasach chun scagadh a dhéanamh ar sciartha móra den fhlít feithiclí i bhfíordhálaí bóthair. Is nithe dinimiciúla iad astaíochtaí feithiclí, agus bíonn buaiceanna astaíochtaí ann níos minice agus dála sonracha ann, mar shampla le linn fuarthosaithe. Is féidir feithicil ard-astaíochta atá lochtach nó lena ndearnadh crioscaíl a aimsiú trí thomhas cianbhraiteachta amháin a dhéanamh agus an fheithicil sin ina stad. Ag brath ar mhéid an tsáraithe thomhaiste, d'fhéadfadh sé go mbeadh gá le tomhais chianbhraiteachta iomadúla ar fheithicil ina stad chun é a dheimhniú mar fheithicil ardastaíochta. Ós rud é go ngineann na fabhtanna agus na modhnuithe sin astaíochtaí iomarcacha a chuireann sláinte an duine agus an comhshaol i mbaol, ba cheart iad a dheisiú, agus ba cheart smachtbhannaí a fhorchur i gcás aon chrioscaíola.
- (28a) Ní féidir an chianbhraiteacht a chur in ionad iniúchadh cois bóthair; is féidir í a úsáid, áfach, chun feithiclí a roghnú le haghaidh tuilleadh iniúchta cois bóthair. Féadfar na tomhais chianbhraiteachta a fhíorú mar iniúchadh cois bóthair díreach tar éis tomhas cianbhraiteachta nó i lárionad tástála ródacmhainneachta. Ós rud é go sainathnítear feithiclí ard-astaíochta leis an gcianbhraiteacht gan beann ar Bhallstát a gcláraithe, ba cheart don Bhallstát a shainathin an fheithicil agus do Bhallstát an chláraithe obair a dhéanamh i gcomhar le chéile chun a áirithiú go ndéanfar obair leantach leordhóthanach, bunaithe ar luachanna comhchuibhithe le haghaidh feithiclí ard-astaíochta.

- (28b) Ba cheart an fíorú cois bóthair nó an fíorú i lárionad iniúchta a dhéanamh de réir na modhanna tástála a leagtar amach in ítimí 8.1 agus 8.2 d'Iarscríbhinn II a ghabhann le Treoir 2014/47/AE agus in Iarscríbhinn I a ghabhann le Treoir 2014/45/AE, faoi seach. Ciallaíonn sé sin, mar shampla, i gcás ina meastar go n-astaíonn gluaisteán díosail nó feithicil tráchtála éadrom de chatagóir N1 atá feistithe le hinneall Euro 5b nó inneall níos nuaí nó feithicil tráchtála throm nó cóiste Euro VI, go n-astaíonn sé cáithníní míne os cionn na teorann dlíthiúla tráth a gceadaithe, ba cheart a n-astaíochtaí a fhíorú trí úsáid a bhaint as tomhas líon na gcáithníní i gcomhréir le hítim 8.2.3.1 san Iarscríbhinn ábhartha. I gcás feithicilí díosail nach bhfuil scagaire cáithníní acu, fíorófar na hastaíochtaí trí úsáid a bhaint as tomhas teimhneachta. Déantar fíorú astaíochtaí NO_x feithicilí díosail de réir an mhodha nua tomhais i gcomhréir le hítim 8.2.3.3 san Iarscríbhinn ábhartha. Ba cheart do na Ballstáit modh fíoraithe astaíochtaí sceite na bhfeithicilí de chatagóir L a chinneadh. Ba cheart astaíocht torainn a fhíorú trí úsáid a bhaint as méadar fuaimleibhéil.
- (29) [...]
- (30) Sonraítear le Treoir 2014/47/AE sciar íosta d'fheithicilí tráchtála troma atá le tástáil cois bóthair gach bliain san Aontas ach ní shocraítear aon sprioc léi ar leibhéal na mBallstát, rud a fhágann go bhfuil sé deacair forfheidhmiú an sciar íosta sin a áirithiú. Chun a áirithiú go rannchuideoidh iniúchtaí cois bóthair ar fheithicilí tráchtála le feabhas a chur ar shábháilteacht ar bhóithre agus leis an truailliú aeir a laghdú ar fud an Aontais, ba cheart do gach Ballstát líon iomlán iniúchtaí teicniúla tosaigh cois bóthair a dhéanamh gach bliain a chomhfhreagraíonn do 5 % ar a laghad den líon iomlán feithicilí tráchtála troma. Ina theannta sin, ba cheart do na Ballstáit iniúchtaí teicniúla tosaigh cois bóthair a dhéanamh ar fheithicilí tráchtála éadroma de chatagóir N1 a chomhfhreagraíonn do 10 % ar a laghad de líon iomlán na n-iniúchtaí teicniúla tosaigh cois bóthair ar fheithicilí tráchtála troma.
- (31) Chun claochlú digiteach a chur chun cinn agus chun costais a laghdú in earnáil an iompair, ba cheart do na Ballstáit a cheangal ar a n-údaráis inniúla glacadh le fianaise leictreonach ar iniúchtaí cois bóthair.

- (32) Is mór is tábhachtach i gcomhair na sábháilteachta ar bhóithre an lastas a bheith ceangailte i gceart. Ba cheart measúnú amhaire ar dhaingniú lasta a bheith ina chuid éigeantach de na hiniúchtaí tosaigh cois bóthair i ngach Ballstát. Féadfar iniúchadh níos mionsonraithe a dhéanamh ar dhaingniú lasta bunaithe ar thoradh an iniúchta tosaigh cois bóthair.
- (33) Chun coinníollacha aonfhoirmeacha a áirithiú maidir leis an Treoir seo a chur chun feidhme, ba cheart cumhachtaí cur chun feidhme a thabhairt don Choimisiún na rudaí seo a leanas a shonrú: (a) an tacar faisnéise teicniúla agus na sonraí is gá le haghaidh tástáil ródacmhainneachta nach mór a chur ar fáil do na húdaráis inniúla, (b) na gnéithe idir-inoibritheachta agus bearta slándála is infheidhme maidir leis na cóid QR a thugtar isteach ar dheimhnithe ródacmhainneachta, (c) na gnéithe agus na ceanglais is gá maidir le formáid agus inneachar na faisnéise agus na sonraí atá le malartú, (d) an fhormaid ina bhfuil na sonraí maidir le tástáil thréimhsiúil agus iniúchtaí cois bóthair le cur in iúl, (e) na ceanglais maidir le réamhoiriúnú feithiclí, agus na caighdeáin EURO ba cheart a áireamh chun ocsaídí nítrigine (NO_x) ó innill adhainte comhbhrú a thomhas i lárionaid tástála ródacmhainneachta a shonrú, (f) modhanna agus teorainnluachanna a shonrú do thomhas an líon cáithníní agus do thomhas ocsaídí nítrigine (NO_x) ó innill adhainte deimhní, agus (g) na teorainneacha coiteanna a shocrú d'astaíochtaí sceite nó torainn, nó don dá cheann acu, ba cheart a úsáid chun feithiclí ard-astaíochta a shainnint, trí chianbhraiteacht, nuair ba cheart obair leantach trasteorann a dhéanamh sa chás sin. Ba cheart na cumhachtaí sin a fheidhmiú i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle¹⁷.
- (34) [...]

¹⁷ Rialachán (AE) Uimh. 182/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Feabhra 2011 lena leagtar síos na rialacha agus na prionsabail ghinearálta a bhaineann leis na sásraí maidir le rialú ag na Ballstáit ar fheidhmiú cumhachtaí cur chun feidhme ag an gCoimisiún (IO L 55, 28.2.2011, lch. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

- (35) Ní féidir leis na Ballstáit cuspóirí na Treorach seo, is iad sin feabhas a chur ar an tsábháilteacht ar bhóithre, saorghluaiseacht daoine a éascú agus astaíochtaí truailléan aeir a laghdú, a bhaint amach go leormhaith agus iad ag gníomhú ina n-aonar toisc go bhfágfadh na rialacha náisiúnta lena rialófaí na seiceálacha sin ar fheithiclí go mbeadh ceanglais éagsúla ann. Dá thoradh sin, is fearr is féidir na cuspóirí sin a bhaint amach ar leibhéal an Aontais trí íoscheanglais choiteanna agus rialacha comhchuibhithe a leagan síos maidir le tástálacha tréimhsiúla ródacmhainneachta agus iniúchtaí teicniúla cois bóthair ar fheithiclí a bhíonn ag gluaiseacht laistigh den Aontas. Dá bhrí sin, féadfaidh an tAontas bearta a ghlacadh i gcomhréir le prionsabal na coimhdeachta a leagtar amach in Airteagal 5 den Chonradh ar an Aontas Eorpach. I gcomhréir le prionsabal na comhréireachta a leagtar amach san Airteagal sin, ní théann an Treoir seo thar a bhfuil riachtanach chun na cuspóirí sin a ghnóthú.
- (36) Ba cheart do na Ballstáit, agus Treoir 2014/45/AE á cur chun feidhme acu, na príomhshonraí a thuairisciú go tráthrialta don Choimisiún maidir le líon iomlán na bhfeithiclí a ndearnadh cigireacht orthu in aghaidh na catagóire, na limistéir a seiceáladh agus na hítimí ar theip orthu. Maidir le hiniúchtaí cois bóthair, ní gá tuairisciú a dhéanamh chomh minic céanna.
- (37) Chun an t-ualach riaracháin a íoslaghdú agus úsáideacht na faisnéise tuairiscithe a áirithiú an tráth céanna, ba cheart do na Ballstáit cur chun feidhme Threoracha 2014/45/AE agus 2014/47/AE a thuairisciú gach 3 bliana.
- (38) Bíonn tionchar díreach ag an gcóras ródacmhainneachta ar an tsábháilteacht ar bhóithre, ar thorann agus ar astaíochtaí agus ba cheart athbhreithniú tréimhsiúil a dhéanamh air dá bhrí sin. Ar bhonn an ionchuir ó údaráis na mBallstát, ba cheart don Choimisiún tuairisciú do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle maidir le héifeachtacht fhorálacha Threoir 2014/45/AE, lena n-áirítear forálacha maidir le raon feidhme, minicíocht tástála agus aithint dheimhnithe sealadacha ródacmhainneachta an Aontais, agus Threoir 2014/47/AE. Ba cheart béim ar leith a chur ar an taithí a fuarthas leis an gcianbhraiteacht, d'fhonn é a ionchorprú go ginearálta sa chóras ródacmhainneachta, i gcás inarb iomchuí.

- (39) Chuathas i gcomhairle leis an Maoirseoir Eorpach ar Chosaint Sonraí i gcomhréir le hAirteagal 42(1) de Rialachán (AE) 2018/1725 agus thug sé a thuairim uaidh an [DD/MM/YYYY].
- (40) I gcomhréir le Dearbhú Comhpháirteach Polaitiúil an 28 Meán Fómhair 2011 ó na Ballstáit agus ón gCoimisiún maidir le doiciméid mhíniúcháin¹⁸, ghlac na Ballstáit mar chúram orthu féin, i gcásanna a bhfuil údar cuí leo, doiciméad amháin nó níos mó a chur leis an bhfógra maidir lena mbearta trasuite, ar doiciméid iad lena mínítear an gaol idir codanna de threoir agus páirteanna comhfhreagracha na n-ionstraimí náisiúnta trasuite. I ndáil leis an Treoir seo, measann an reachtóir go bhfuil údar leis an doiciméid sin a tharchur.
- (41) Ba cheart, dá bhrí sin, Treoir 2014/45/AE agus Treoir 2014/47/AE a leasú dá réir sin,

TAR ÉIS AN TREOIR SEO A GHLACADH:

¹⁸ IO C 369, 17.12.2011, lch. 14.

Airteagal 1

Leasuithe ar Threoir 2014/45/AE

Leasaítear Treoir 2014/45/AE mar a leanas:

(1) Leasaítear Airteagal 2 mar a leanas:

(a) i mír 1, cuirtear an méid seo a leanas in ionad an séú fleasc:

- feithiclí dhá roth nó trí roth – catagóirí feithiclí L3e, L4e, L5e agus L7e ag a bhfuil toilleadh innill is mó ná 125 cm^3 nó ag a bhfuil uaschumhacht rátaithe leanúnach nó glanchumhacht uasta is mó ná 11 kW;
- tarracóirí ar rothaí de chatagóirí T5, T1b, T2b, T3b, T4.1b, T4.2b agus T4.3b a úsáidtear go príomha ar bhóithre poiblí chun críoch tarlaithe tráchtála de bhóthar.’;

(b) i mír 2, cuirtear an méid a leanas in ionad an seachtú fleasc: ‘

- feithiclí i gcatagóirí L3e, L4e, L5e agus L7e ag a bhfuil toilleadh innill is mó ná 125 cm^3 , nó ag a bhfuil uaschumhacht rátaithe leanúnach nó glanchumhacht uasta is mó ná 11 kW, i gcás ina bhfuil bearta malartacha éifeachtacha maidir leis an tsábháilteacht ar bhóithre curtha i bhfeidhm ag an mBallstát le haghaidh feithiclí dhá nó trí roth, agus staidreamh ábhartha maidir leis an tsábháilteacht ar bhóithre a chlúdaíonn na 5 bliana deireanacha á chur san áireamh go háirithe. Tabharfaidh na Ballstáit fógra don Choimisiún faoi na díolúintí sin.’;

(2) Leasaítear Airteagal 3 mar a leanas:

(a) cuirtear an méid seo a leanas in ionad phointe (1):

‘(1) ciallaíonn ‘feithicil’ aon mhótarfeithicil nó a leantóir nach feithicil iarnróid-iompartha í, seachas busanna tralaí, i.e. feithiclí atá nasctha le seoltóir leictreach;’

(b) cuirtear isteach an pointe (6a) seo a leanas:

‘(6a) ciallaíonn ‘feithicil nasctha’ aon fheithicil arna monarú le nasc gan sreang agus atá in ann léamha odaiméadair a tharchur;’;

(c) cuirtear an méid seo a leanas in ionad pointe (10):

‘(10) ciallaíonn ‘formheas’ nós imeachta lena ndeimhníonn Ballstát go gcomhlíonann feithicil na forálacha riaracháin ábhartha agus na ceanglais theicniúla dá dtagraítear i Rialacháin (AE) Uimh. 167/2013, (AE) 168/2013 agus (AE) 2018/858;’;

(d) cuirtear an méid seo a leanas in ionad pointe (12):

‘(12) ciallaíonn ‘deimhniú ródacmhainneachta’ tuarascáil tástála ródacmhainneachta i bhformáid dhigiteach, nó asphrionta di, ar féidir í a fhíorú i gcomhréir le hAirteagal 8(2) agus a eisiúint an t-údarás inniúil nó lárionad tástála;’;

(e) cuirtear isteach pointe (12a) seo a leanas:

(12a) ciallaíonn ‘deimhniú sealadach ródacmhainneachta’ deimhniú ródacmhainneachta arna eisiúint ag an údarás inniúil, nó ag lárionad tástála atá bunaithe i mBallstát seachas Ballstát cláraithe na feithicle i gcomhréir le hAirteagal 8;’;

(3) cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 4:

‘Airteagal 4

Freagrachtaí

1. Áiritheoidh gach Ballstát go ndéanfar tástáil thréimhsiúil ar fheithiclí a chláraítear ar a chríoch i gcomhréir leis an Treoir seo.
2. Gan dochar do mhír 4, is é Ballstát cláraithe na feithicle a dhéanfaidh na tástálacha ródacmhainneachta, sin nó comhlacht poiblí ar ar chuir an Ballstát sin an cúram sin i leith na dtástálacha céanna a dhéanamh nó comhlachtaí nó forais a d’ainmnigh an Ballstát sin agus a ndéanann sé maoirseacht orthu, lena n-áirítear comhlachtaí poiblí nó príobháideacha údaraithe.

3. Féadfaidh na Ballstáit deimhniú ródacmhainneachta arna eisiúint ag Ballstát seachas Ballstát cláraithe na feithicle a aithint. Sna cásanna sin, measfar go mbeidh an deimhniú ródacmhainneachta sin coibhéseach leis an deimhniú ródacmhainneachta arna eisiúint ag Ballstát an chláraithe. Na Ballstáit a chinnfidh aitheantas a thabhairt do dheimhniú ródacmhainneachta arna eisiúint ag Ballstát eile, cuirfidh siad an Coimisiún agus na Ballstáit eile ar an eolas dá réir sin.
4. I gcás fheithiclí M₁ agus N1, féadfar tástálacha ródacmhainneachta a dhéanamh freisin, i gcomhréir le hAirteagal 8, i mBallstát seachas Ballstát clárúcháin na feithicle. Aithneoidh Ballstát an chláraithe bailíocht deimhnithe shealadaigh ródacmhainneachta an Aontais a eisíodh sa Bhallstát eile sin.
5. Cuirfidh monaróirí feithiclí faisnéis theicniúil ar fáil saor in aisce agus i bhformáid a shonraítear sna gníomhartha cur chun feidhme dá dtagraítear i mír 6, agus gan moill mhíchúí, do na húdaráis inniúla ábhartha, ar bhealach neamh-idirdhealaitheach agus i bhformáid mheaisín-inléite. Féadfaidh na húdaráis inniúla sin a chinneadh cúram a chur ar chomhlachtaí sonraí láraithe an sreabhadh sonraí ó mhonaróirí a eagrú agus rochtain ar an bhfaisnéis theicniúil a bhainistiú. Cuirfidh na húdaráis inniúla nó na comhlachtaí sonraí láraithe sannta an fhaisnéis theicniúil sin ar fáil do na lárionaid tástála.
6. Glacfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme chun a shonrú cén tacar faisnéise teicniúla atá le húsáid chun tástáil ródacmhainneachta a dhéanamh ar na ítimí atá le tástáil, ar úsáid na modhanna molta tástála, agus chun rialacha mionsonraithe i ndáil le formáid na sonraí a bhunú, agus na nósanna imeachta um rochtain a fháil ar an bhfaisnéis theicniúil ábhartha, lena n-áiríteofar gur féidir an fheithicil agus an liosta roghanna a fheistítear sa mhonarcha a eascraíonn as an bhfaisnéis sin a shainaithint go soiléir. Féadfar a áireamh san fhaisnéis theicniúil sin, go háirithe, treoracha agus sonraí maidir le húsáid chomhéadan leictreonach na feithicle, cóid fabht dhiagnóiseacha, sláine na mbogearraí agus an leagan ceart díobh a shainaithint, agus tuairiscí agus léaráidí de tháscairí rabhaidh nó de nodchomharthaí.

Cuirfear san áireamh sna gníomhartha cur chun feidhme sin na coinníollacha agus na bearta maidir le rochtain ar fhaisnéis DAB arna mbunú i gcomhréir le hIarscríbhinn X, Foscríbhinn 4 a ghabhann le Rialachán (AE) 2018/858; mar sin féin, beidh soláthar faisnéise teicniúla arna sainaithint ag an gCoimisiún i gcomhréir le fomhír 1 saor in aisce.

Déanfar na gníomhartha cur chun feidhme sin a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 19(2).

7. Áiritheoidh na Ballstáit go leagtar amach na cúraimí maidir le riocht ródacmhainneach shábháilte a choinneáil ar fheithiclí sa dlí náisiúnta.’;

(4) cuirtear an tAirteagal 4a a seo a leanas isteach:

‘Airteagal 4a

Léamha odaiméadair a thairfeadh

1. Áiritheoidh gach Ballstát go ndéanfar léamha odaiméadair a thairfeadh i mbunachar sonraí náisiúnta nó i gclár náisiúnta feithiclí i dtaca le tástálacha tréimhsiúla ródacmhainneachta ar fheithiclí de chatagóir M_1 agus N_1 agus nuair a dhéanann deisitheoirí arna n-údarú ag monaróirí feithiclí obair dheisiúcháin nó chothabhála ar fheithicil mar sin. Cuirfidh na Ballstáit de cheangal freisin ar mhonaróirí feithiclí nó ar a n-ionadaithe léamha odaiméadair na bhfeithiclí nasctha a tháirgeann siad a tharchur gach 3 mhí ó dháta chéadchlárúcháin na feithicle. Déanfar na léamha odaiméadair sin a thairfeadh sa bhunachar sonraí náisiúnta sin nó sa chlár náisiúnta feithiclí sin.
2. Féadfaidh na Ballstáit a cheangal freisin ar sholáthraithe seirbhíse eile, mar shampla iad siúd a dhéanann obair dheisiúcháin nó chothabhála ar fheithicil mar sin, léamha odaiméadair a thairfeadh sa bhunachar sonraí nó sa chlár náisiúnta feithiclí dá dtagraítear i mír 1.

3. Déanfaidh na Ballstáit stair odaiméadair na bhfeithiclí atá cláraithe acu a chur ar fáil do chigirí, do shealbhóir an deimhnithe clárúcháin agus d'údaráis inniúla sna Ballstáit atá freagrach as tástáil ródacmhainneachta, as clárú feithiclí, as feithiclí a fhorhmeas agus as an gclár nó as an mbunachar sonraí dá dtagraítear i mír 1. Féadfaidh na Ballstáit a chinneadh gan ach measúnú ar stair an odaiméadair a chur ar fáil do chigirí.
4. Déanfaidh na Ballstáit bearta iomchuí chun ceannaitheoirí ionchasacha feithiclí athlámhe a chur ar an eolas faoi rochtain shealbhóir an deimhnithe clárúcháin ar stair odaiméadair na feithicle dá dtagraítear i mír 3.
5. Déanfaidh na Ballstáit na sonraí odaiméadair a stóráiltear sna bunachair sonraí náisiúnta agus sna cláir náisiúnta feithiclí dá dtagraítear i mír 1 a chur ar fáil freisin do na hinstitiúidí staidrimh náisiúnta agus don Choimisiún (Eurostat) i gcomhréir le hAirteagail 17a agus 17b de Rialachán (CE) Uimh. 223/2009*.
6. I gcás crioscaíl nó ionramháil odaiméadar d'fhonn taifead faid feithicle a laghdú nó mífhaisnéis a thabhairt ina leith, beidh pionóis éifeachtacha, chomhréireacha, athchomhairleacha agus neamh-idirdhealaitheacha ag gabháil le crioscaíl nó ionramháil mar sin.

* Rialachán (CE) Uimh. 223/2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Márta 2009 maidir le staidreamh Eorpach agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE, Euratom) Uimh. 1101/2008 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le tarchur sonraí atá faoi réir rúndacht staidrimh chuig Oifig Staidrimh na gComhphobal Eorpach, Rialachán (CE) Uimh. 322/97 ón gComhairle maidir le Staidreamh Comhphobail, agus Cinneadh 89/382/CEE, Euratom ón gComhairle lena mbunaítear Coiste um Chláir Staidrimh na gComhphobal Eorpach (IO L 87, 31.3.2009, lch. 164, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2009/223/oj>).?;

- (5) cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 5:

'Airteagal 5

Dáta agus minicíocht na dtástálacha

1. Beidh feithiclí faoi réir tástálacha ródacmhainneachta ar a laghad laistigh de na hidirthréimhsí seo a leanas, gan dochar don tréimhse solúbthachta a chuirtear i bhfeidhm sna Ballstáit faoi réir mhír 4:
 - (a) feithiclí de chatagóir M1 agus N1: 4 bliana tar éis an dáta a céadchláraíodh an fheithicil, agus gach 2 bhliain as sin amach;
 - (b) feithiclí de chatagóir M₁ a úsáidtear mar thacsaithe nó mar otharcharranna, feithiclí de chatagóirí M₂, M₃, N₂, N₃, O₃ agus O₄: bliain amháin tar éis an dáta a céadchláraíodh an fheithicil, agus gach bliain as sin amach;
 - (c) tarracóirí ar rothaí de chatagóirí T5, T1b, T2b, T3b, T4.1b, T4.2b agus T4.3b a úsáidtear go príomha ar bhóithre poiblí chun críocha tarlaithe tráchtála de bhóthar: 4 bliana tar éis an dáta a céadchláraíodh an fheithicil, agus gach 2 bhliain as sin amach.

Chun críocha pointe (a) den chéad fhomhír, i gcás na dtástálacha ródacmhainneachta dá dtagraítear in Airteagal 4(4), déanfaidh na Ballstáit an chéad tástáil ródacmhainneachta eile a sceidealú ionas go n-urramófar tréimhse an deimhnithe shealadaigh ródacmhainneachta.
2. Bunóidh na Ballstáit eatrainmh iomchuí ina mbeidh feithiclí de chatagóirí L3e, L4e, L5e agus L7e le cur faoi réir tástála ródacmhainneachta, ar feithiclí iad ag a bhfuil toilleadh innill is mó ná 125 cm³ nó uaschumhacht rátaithe leanúnach nó glanchumhacht uasta is mó ná 11 kW.
3. D'ainneoin an dáta a rinneadh an tástáil ródacmhainneachta dheireanach ar fheithicil, déanfar tástáil ródacmhainneachta ar fheithicilí i gcás inar athraíodh nó inar modhnaíodh córais agus comhphárteanna sábháilteachta agus comhshaoil na feithicle go mór.

4. Féadfaidh na Ballstáit nó na húdaráis inniúla tréimhse réasúnta a bhunú, tréimhse nach faide ná na hidirthréimhsí a leagtar síos i mír 1, ar lena linn a dhéanfar an tástáil ródacmhainneachta.’;

(6) Leasaítear Airteagal 6 mar a leanas:

(a) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 1:

‘1. Maidir leis na catagóirí feithiclí a thagann faoi raon feidhme na Treorach seo, cé is moite de chatagóirí L3e, L4e, L5e agus L7e, déanfaidh na Ballstáit a áirithiú go gcumhdófar leis na tástálacha ródacmhainneachta na réimsí dá dtagraítear i bpointe 2 d’Iarscríbhinn I.’;

(b) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 2:

‘2. I gcás gach limistéir dá dtagraítear i mír 1, déanfaidh údaráis inniúla an Bhallstáit nó an lárionaid tástála tástáil ródacmhainneachta a chumhdóidh ar a laghad na hítimí dá dtagraítear i bpointe 3 d’Iarscríbhinn I, ag baint úsáide as an modh molta nó modh coibhéiseach a d’fhormheas údarás inniúil is infheidhme maidir le tástáil na n-ítimí sin, mar a leagtar amach i bpointe 3 d’Iarscríbhinn I. Féadfar a fhíorú sa tástáil freisin an gcomhfhreagraíonn na páirteanna agus na comhpháirteanna faoi seach den fheithicil do na saintréithe sábháilteachta agus comhshaoil a bhí i bhfeidhm tráth an cheadaithe nó, más infheidhme, tráth an iarfheistithe.

Déanfar na tástálacha le teicnící agus trealamh atá ar fáil faoi láthair gan uirlisí a úsáid chun aon chuid den fheithicil a dhíchóimeáil nó a bhaint.

Faoin [CUIR ISTEACH LE DO THOIL: 24 mí tar éis theacht i bhfeidhm na Treorach leasaithí sin] glacfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme lena sonrófar an méid seo a leanas:

a) na modhanna chun an fheithicil a réamhoiriúnú chun astaíochtaí d’ocsaídí nítrigine (NO_x) ó innill adhainte comhbhrú a thomhas agus na haicmí astaíochtaí EURO a bhaineann leis na modhanna sin a shainathint,

b) na modhanna agus na teorainnluachanna chun an líon cáithníní a astaíonn innill adhainte deimhní a thomhas,

mar a thagraítear dó i mír 8.2 de phointe 3 d’Iarscríbhinn I. Beidh na nósanna imeachta tástála oibríochtúil sna lárionaid tástála laistigh de 4 bliana tar éis ghlacadh na ngníomhartha cur chun feidhme.

Féadfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme a ghlacadh chun na modhanna agus na teorainnluachanna a shonrú, agus chun aicmí astaíochtaí EURO a bhaineann leis an modh sin a shainaithint, chun NOx ó innill adhainte deimhní dá dtagraítear i mír 8.2 de phointe 3 d'Iarscríbhinn I a thomhas. Beidh na nósanna imeachta tástála oibríochtúil sna lárionaid tástála laistigh de 4 bliana tar éis ghlacadh na ngníomhartha cur chun feidhme.

Déanfar na gníomhartha cur chun feidhme sin a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 19(2).’;

(c) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 3:

‘3. I gcás feithiclí de chatagóirí L3e, L4e, L5e agus L7e, ag a bhfuil toilleadh innill is mó ná 125 cm³ nó uaschumhacht rátaíthe leanúnach nó glanchumhacht uasta is mó ná 11 kW, cinnfidh na Ballstáit na réimsí, na hítimí agus na modhanna iomchuí tástála.’;

(d) Cuirtear isteach an mhír seo a leanas:

‘4. Chun deimhniú sealadach ródacmhainneachta an Aontais a eisiúint de réir Airteagal 4(4), i gcás ina monaraítear an fheithicil lena tiomáint ar an taobh eile den bhóthar, ní bheidh sé faoi réir tástálacha ar ítimí in Iarscríbhinn I nach monaraítear an fheithicil lena chomhlíonadh sa Bhallstát atá i mbun na tástála.’;

(7) cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 8:

‘Airteagal 8

Deimhniú ródacmhainneachta agus deimhniú sealadach ródacmhainneachta an Aontais

1. Maidir leis na lárionaid tástála nó, i gcás inarb ábhartha, na húdaráis inniúla, a rinne tástáil ródacmhainneachta ar fheithicil, áiritheoidh na Ballstáit go n-eiseoidh siad deimhniú ródacmhainneachta nó, sa chás dá dtagraítear in Airteagal 4(4), deimhniú sealadach ródacmhainneachta an Aontais, don fheithicil sin ina léireofar, ar a laghad, eilimintí caighdeánaithe chóid chomhchuibhithe chomhfhreagracha an Aontais mar a leagtar síos in Iarscríbhinn II iad.

Le héifeacht ón [teacht i bhfeidhm + 4 bliana + 1 lá], áiritheoidh na Ballstáit go n-eiseofar deimhnithe ródacmhainneachta agus deimhnithe sealadacha ródacmhainneachta an Aontais mar ríomhdhearbhuithe tréithe Thiachóga Eorpacha Céannachta Digití i gcomhréir le Rialachán (AE) Uimh. 910/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle**.

Áiritheoidh na Ballstáit go mbeidh an fhaisnéis is gá chun na deimhnithe ródacmhainneachta agus deimhnithe sealadacha ródacmhainneachta an Aontais a fhíordheimhniú agus a bhailíochtú ar áireamh sna deimhnithe sin.

Cuirfidh na Ballstáit an Coimisiún ar an eolas faoi eisitheoirí iontaofa deimhnithe ródacmhainneachta agus deimhnithe sealadacha ródacmhainneachta an Aontais a choimeádfaidh siad cothrom le dáta. Cuirfidh an Coimisiún liosta de na heisitheoirí sin ar fáil go poiblí trí bhealach slán agus i bhfoirm ríomhshínithe nó ríomhshéailithe a bheidh oiriúnach do phróiseáil uathoibríoch.

- 1a. Beidh deimhniú sealadach ródacmhainneachta an Aontais bailí ar feadh 6 mhí. Cuirfidh an t-údarás inniúil toradh na tástála in iúl do Bhallstát an chláraithe gan moill mhíchúí, agus laistigh de 5 lá féilire ar a dhéanaí.

Mura n-aithníonn Ballstát an chláraithe deimhnithe ródacmhainneachta arna n-eisiúint ag an mBallstát lena mbaineann i gcomhréir le hAirteagal 4, mír 3, déanfar an tástáil ródacmhainneachta ina dhiaidh sin i mBallstát cláraithe na feithicle; beidh faisnéis chuige sin i ndeimhniú sealadach ródacmhainneachta an Aontais.

2. Cuirfidh na Ballstáit de cheangal ar na lárionaid tástála nó, i gcás inarb ábhartha, ar na húdaráis inniúla, asphrionta den deimhniú ródacmhainneachta nó de dheimhniú sealadach ródacmhainneachta an Aontais a chur ar fáil, arna iarraidh sin, don duine a thug an fheithicil i láthair lena tástáil. Beidh na hasphriontaí sin so-úsáidte agus beidh cód QR idir-inoibritheach iontu, lena mbeifear in ann barántúlacht, bailíocht agus sláine na n-asphriontaí a fhíorú. Faoi cheann bliana tar éis ghlacadh na gníomhartha cur chun feidhme dá dtagraítear i mír 8, comhlíonfaidh an cód QR na sonraíochtaí teicniúla a leagtar amach sna gníomhartha cur chun feidhme sin. Déanfar an fhaisnéis atá sa deimhniú a thaispeáint freisin i bhfoirm atá inléite ag an duine agus a sholáthar i dteanga oifigiúil nó i dteangacha oifigiúla an Bhallstáit eisiúna ar a laghad.

3. D'ainneoin Airteagal 5, i gcás ina ndéanfar athchlárú ar fheithicil atá cláraithe i mBallstát eile cheana, aithneoidh gach Ballstát an deimhniú ródacmhainneachta a d'eisigh an Ballstát eile sin, cibé acu i bhformáid leictreonach nó i bhformáid pháipéir, ar an gcaoi gurbh é féin a d'eisigh an deimhniú sin, ar choinníoll go bhfuil an deimhniú ródacmhainneachta fós bailí i dtéarmaí na n-idirthréimhsí minicíochta atá bunaithe le haghaidh tástálacha tréimhsiúla ródacmhainneachta i mBallstát an athchláraithe.
- 3a. Déanfaidh na Ballstáit aon eiseamal nua den deimhniú ródacmhainneachta nó de dheimhniú sealadach ródacmhainneachta an Aontais, agus an tuairisc ar an tacar sonraí a eisítear do dheimhnithe ródacmhainneachta mar ríomhdhearbhuithe tréithe, a chur in iúl don Choimisiún agus do na Ballstáit eile gan moill mhíchuí. Foilseoidh an Coimisiún na heiseamail sin agus na tuairiscí sin ar na tacair sonraí.
4. I dteannta fhorálacha mhír 3, aithneoidh na Ballstáit bailíocht deimhnithe ródacmhainneachta, bíodh sé i bhformáid leictreonach nó pháipéir, i gcás ina dtagann athrú ar úinéireacht feithicle a bhfuil cruthúnas bailí ar thástáil thréimhsiúil ródacmhainneachta ina leith.
5. Cuirfidh na lárionaid tástála in iúl go leictreonach d'údarás inniúil an Bhallstáit lena mbaineann an fhaisnéis atá sna deimhnithe ródacmhainneachta nó i ndeimhnithe sealadacha ródacmhainneachta an Aontais a eisiúint siad. Cuirfear an méid sin in iúl gan aon mhoill mhíchuí tar éis gach deimhniú ródacmhainneachta nó deimhniú sealadach ródacmhainneachta an Aontais a eisiúint. Cinnfidh na Ballstáit an tréimhse a mbeidh ar an údarás inniúil an fhaisnéis sin a choinneáil lena linn. Tréimhse nach lú ná 36 mí a bheidh sa tréimhse sin, gan dochar do chórais náisiúnta chánach na mBallstát.
6. Féadfaidh na Ballstáit a chinneadh go ndéanfar an fhaisnéis a áiríodh sa dheimhniú ródacmhainneachta roimhe seo nó i deimhniú sealadach ródacmhainneachta an Aontais chur ar fáil do na cigirí.
7. Áiritheoidh na Ballstáit go ndéanfar fógra faoi thorthaí na tástála ródacmhainneachta a thabhairt don údarás atá freagrach as an bhfeithicil a chlárú a luaithe is féidir, é sin nó áiritheoidh siad go gcuirfear ar fáil go leictreonach iad. Beidh san fhógra sin an fhaisnéis atá san áireamh sa deimhniú ródacmhainneachta.

8. Faoin [dáta teacht i bhfeidhm + 2 bhliain], glacfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme chun na sonraíochtaí teicniúla agus na rialacha a leagan síos maidir leis an méid seo a leanas:

- (a) na deimhnithe dá dtagraítear i míreanna 1 agus 2 a eisiúint agus a fhíorú ar bhealach slán;
- (b) cosaint agus slándáil sonraí pearsanta a áirithiú;
- (c) struchtúr coiteann sonraí na ndeimhnithe ródacmhainneachta agus deimhnithe sealadacha ródacmhainneachta an Aontais a leagan síos;
- (d) cód QR bailí, slán agus idir-inoibritheach a eisiúint agus a fhíorú;
- (e) fógra a thabhairt d'eisitheoirí iontaofa deimhnithe ródacmhainneachta agus deimhnithe sealadacha ródacmhainneachta an Aontais.

Déanfar na gníomhartha cur chun feidhme sin a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 19(2).

** Rialachán (AE) Uimh. 910/2014 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 23 Iúil 2014 maidir le ríomh-shainaitheantas agus seirbhísí iontaoibhe le haghaidh ríomh-idirbheart sa mhargadh inmheánach agus lena n-aisghairtear Treoir 1999/93/CE (IO L 257, 28.8.2014, lch. 73, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj>);

(8) cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 9:

'Airteagal 9

Obair leantach maidir le heasnaimh

1. I gcás nach mbeidh ann ach mioneasnaimh, measfar gur éirigh leis an bhfeithicil sa tástáil, déanfar na heasnaimh a leigheas agus ní dhéanfar í a thástáil an athuair.
2. I gcás ina mbeidh móreasnaimh ann, measfar gur theip ar an bhfeithicil sa tástáil. Cinnfidh an Ballstát nó an t-údarás inniúil an tréimhse ar lena linn a fhéadfar an fheithicil i gceist a úsáid sula mbeidh sé de cheangal uirthi dul faoi thástáil ródacmhainneachta eile, tástáil a dhéanfar tráth nach déanaí ná 2 mhí tar éis na tástála tosaigh. Déanfar toradh na tástála agus an teorainn ama go dtí an tástáil ina dhiaidh sin a chur in iúl do Bhallstát an chláraithe agus iad a thaifeadadh sa chlár feithicilí i gcomhréir le hAirteagal 3a(1) de Threoir 1999/37/CE ón gComhairle***. Féadfar an tástáil ina dhiaidh sin a dhéanamh sa Bhallstát inar theip ar an bhfeithicil sa tástáil tosaigh, nó i mBallstát an chláraithe.
3. I gcás easnaimh chontúirteacha, measfar gur theip ar an bhfeithicil sa tástáil. Féadfaidh an Ballstát nó an t-údarás inniúil a chinneadh nach n-úsáidfear an fheithicil i gceist ar bhóithre poiblí agus go gcuirfear an t-údarú lena húsáid i dtrácht ar bhóithre ar fionraí ar feadh tréimhse theoranta ama, gan gá a bheith le próiseas nua clárúcháin. Déanfar fógra faoi iarraidh den sórt sin ar fhionraí a thabhairt do Bhallstát an chláraithe agus an fhionraí a thaifeadadh sa chlár feithicilí i gcomhréir le hAirteagal 3a(1) de Threoir 1999/37/CE. Nuair a cheartófar na heasnaimh, eiseoidh an t-údarás inniúil i mBallstáit an chláraithe deimhniú nua ródacmhainneachta gan mhoill lena ndeimhneofar go bhfuil an fheithicil i riocht ródacmhainneach.

4. Aon chrioscaíl nó ionramháil a dhéanfar ar chóras rialaithe astaíochtaí na feithicle, ar a córas ardvoltais, lena n-áirítear córas bainistithe ceallra, a tostóir, nó ar a córais a bhaineann le sábháilteacht, arb í is cúis le móreasnaimh nó easnaimh chontúirteacha, beidh pionóis éifeachtacha agus neamh-idirdhealaitheacha ag gabháil leis an gcrioscaíl nó ionramháil sin.

*** Treoir 1999/37/CE ón gComhairle an 29 Aibreán 1999 maidir le doiciméid chlárúcháin feithicle (IO L 138, 1.6.1999, lch. 57, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1999/37/oj>);

- (8a) In Airteagal 10, cuirtear an méid seo a leanas in ionad an chéad mhír de mhír 1:

‘1. Déanfaidh an lárionad tástála nó, más ábhartha, údarás inniúil an Bhallstáit a rinne tástáil ródacmhainneachta ar fheithicil atá cláraithe ar a chríoch nó a rinne tástáil ródacmhainneachta i gcomhréir le hAirteagal 4(4) cruthúnas a chur ar fáil, ar nós táisc ar dhoiciméad clárúcháin na feithicle, greamán, deimhniú, fíorú trí mheán leictreonach, nó aon fhaisnéis eile a bhfuil rochtain éasca uirthi, i gcás gach feithicle ar éirigh léi sa tástáil sin. Léireoidh an cruthúnas an dáta faoina gcaithfear an chéad tástáil ródacmhainneachta eile a dhéanamh.’;

- (9) cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 16:

'Airteagal 16

Malartú sonraí idir údaráis na mBallstát

1. Tabharfaidh na Ballstáit cúnamh dá chéile i gcur chun feidhme na Treorach seo. Malartóidh siad faisnéis agus sonraí, go háirithe d'fhonn seiceáil a dhéanamh, tráth na tástála ródacmhainneachta, ar stádas dlíthiúil agus teicniúil na feithicle, i gás inar gá sa Bhallstát ina bhfuil sé cláraithe.
 - a. Tabharfaidh na Ballstáit rochtain ar shonraí clárúcháin feithiclí, ar shonraí maidir le hinneachar na ndeimhnithe comhréireachta, má tá sin ar fáil, ar thoradh an deimhnithe ródacmhainneachta deiridh nó, sa chás dá dtagraítear in Airteagal 4(4), ar dheimhniú sealadach ródacmhainneachta Aontais a eisíodh le 3 bliana anuas, ar thuarascálacha iniúchta teicniúla cois bóthair le 3 bliana anuas ar a laghad, agus ar stair odaiméadair na feithicle atá stóráilte i mbunachair sonraí náisiúnta agus a chumhdaíonn na 3 bliana deireanacha ar a laghad, d'údaráis inniúla na mBallstát eile agus do na lárionaid tástála arna n-údarú ag Ballstáit eile.
 - b. Déanfaidh na Ballstáit a gcórais leictreonacha maidir le sonraí atá sna deimhnithe ródacmhainneachta, i ndeimhnithe sealadacha ródacmhainneachta an Aontais agus stair odaiméadair a idirnascadh trí chóras leictreonach MOVE-HUB a d'fhorbair an Coimisiún ar bhealach le go mbeidh údaráis inniúla agus lárionaid tástála údaraithe aon Bhallstáit in ann bunachar sonraí ábhartha nó clár náisiúnta feithiclí aon Bhallstáit eile a cheadú i bhfíor-am.
 - c. Measfar an oibleagáid a leagtar síos i bhfomhír (b) a bheith comhlíonta má úsáideann na Ballstáit a bhfeidhmchláir féin nó feidhmchláir tríú páirtí lena n-áirítear an Córas Eorpach Faisnéise maidir le feithiclí agus ceadúnais tiomána (EUCARIS), chun sonraí a mhalartú agus chun nascadh le córas leictreonach MOVE-HUB.

2. Faoin [CUIR DÁTA ISTEACH LE DO THOIL: 2 bhliain tar éis theacht i bhfeidhm na treorach seo], glacfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme lena leagtar síos na socruithe is gá chun feidhmiúlachtaí chóras leictreonach MOVE-HUB a chur chun feidhme agus lena sonraítear na híoscéanglais maidir le formáid agus inneachar na faisnéise agus na sonraí atá le malartú ag na Ballstáit maidir le feithiclí atá faoi réir tástáil ródacmhainneachta. Áiritheofar leis na gníomhartha cur chun feidhme sin go gcosnófar sonraí pearsanta agus glacfar iad i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 19(2).
3. Beidh idirnaisc na gcóras leictreonach dá bhforáiltear i mír 1 oibríochtúil laistigh de 2 bhliain tar éis ghlacadh na ngníomhartha cur chun feidhme dá dtagraítear i mír 2.’;

(10) Leasaítear Airteagal 17 mar a leanas:

(a) cuirtear an méid seo a leanas in ionad na chéad fhleisce:

‘– na hainmniúcháin catagóirí feithiclí dá dtagraítear in Airteagal 2(1), Airteagal 5(1) agus (2), agus Airteagal 6(1) agus (2) amháin a nuashonrú de réir mar is iomchuí i gcás athruithe ar na catagóirí feithiclí de dheasca leasuithe ar an reachtaíocht chineálcheadúcháin dá dtagraítear in Airteagal 2(1), gan difear a dhéanamh do raon feidhme ná minicíocht tástála.’;

(b) cuirtear an méid seo a leanas in ionad an tríú fleasc:

‘– pointe 3 d’Iarscríbhinn I a oiriúnú, tar éis measúnú dearfach ar na costais agus na tairbhí lena mbaineann, i ndáil leis an liosta d’ítimí tástála, modhanna, cúiseanna leis an teip agus measúnú ar easnaimh.

(11) cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 20:

‘Airteagal 20

Tuairisciú

Faoi 31 Márta 2032, cuirfidh an Coimisiún tuarascáil faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle maidir le cur chun feidhme agus éifeachtaí na Treorach seo, go háirithe a mhéid a bhaineann le héifeachtacht na bhforálacha maidir lena raon feidhme, go háirithe i ndáil le feithiclí de chatagóir L, minicíocht na tástála, aitheantas frithpháirteach do dheimhnithe ródacmhainneachta i gcásanna ina ndéantar feithiclí de thionscnamh Ballstáit eile a athchlárú agus aitheantas do dheimhnithe sealadacha ródacmhainneachta an Aontais. Déanfar anailísiú sa tuarascáil freisin féachaint an gá na hIarscríbhinní a nuashonrú, go háirithe i bhfianaise dul chun cinn theicniúil agus cleachtas teicniúil.’;

(12) cuirtear an tAirteagal 20a seo a leanas isteach:

Airteagal 20a

Faisnéis a chur in iúl don Choimisiún

1. Faoi 31 Márta 2030, agus faoi 31 Márta gach 3 bliana ina dhiaidh sin, cuirfidh na Ballstáit in iúl don Choimisiún, tríd an ardán tuairiscithe ar líne dá dtagraítear in Airteagal 28 de Rialachán (AE) 2018/1999 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle**** (‘ríomhardán’), na sonraí a bailíodh a bhaineann le gach ceann de na 3 bliana féilire roimhe sin agus leis na feithiclí a ndearnadh iniúchadh orthu ar a gcéim. Áireofar sna sonraí sin na nithe seo a leanas (in aghaidh na bliana féilire):
 - (a) an líon iomlán feithiclí a ndearnadh iniúchadh orthu;
 - (b) an líon feithiclí a ndearnadh iniúchadh orthu in aghaidh na catagóire;
 - (c) na réimsí a seiceáladh, agus na hítimí ar theip orthu, i gcomhréir le pointe 3 d’Iarscríbhinn I a ghabhann leis an Treoir seo.

2. Glacfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme lena leagtar síos an fhormaid atá le húsáid ag na Ballstáit chun na sonraí dá dtagraítear i mír 1 a chur in iúl tríd an ríomhardán. Déanfar na gníomhartha cur chun feidhme sin a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 19(2).
3. Tuairisceoidh an Coimisiún do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle maidir leis na sonraí arna mbailiú de bhun mhír 1.

**** Rialachán (AE) 2018/1999 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Nollaig 2018 maidir le Rialachas an Aontais Fuinnimh agus na Gníomhaíochta Aeráide, lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 663/2009 agus Rialachán (CE) Uimh. 715/2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, Treoir 94/22/CE, 98/70/CE, Treoir 2009/31/CE, Treoir 2009/73/CE, Treoir 2010/31/AE, Treoir 2012/27/AE, agus Treoir 2013/30/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, Treoir 2009/119/CE agus Treoir (AE) 2015/652 ón gComhairle agus lena n-aisghairtear Rialachán (AE) Uimh. 525/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle (IO L 328, 21.12.2018, lch. 1, ELI : <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj>).’;

- (13) cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 22:

‘Airteagal 22

Síneadh a chur le bailíocht deimhnithe ródacmhainneachta i gcás géarchéime

1. Chun críocha an Airteagail seo, beidh feidhm ag na sainmhínithe seo a leanas:
 - (a) ciallaíonn ‘géarchéim’ teagmhas eisceachtúil, gan choinne agus tobann, atá nádúrtha nó de dhéantús an duine agus de chineál agus de scála urghnách a tharlaíonn laistigh nó lasmuigh den Aontas, a imríonn tionchair mhóra dhíreacha nó indíreacha ar réimse an iompair de bhóthar agus a choisceann nó a chuireann isteach go mór freisin ar an bhféidearthacht ag úinéirí nó ag sealbhóirí feithiclí atá cláraithe sna Ballstáit nó ag údaráis náisiúnta ábhartha tástálacha ródacmhainneachta a dhéanamh;
 - (b) ciallaíonn ‘tréimhse ghéarchéime’ an tréimhse ar lena linn a údaraíonn an Coimisiún Ballstát, i gcomhréir leis an nós imeachta dá dtagraítear i mír 2, na bearta dá dtagraítear san Airteagal seo a ghlacadh.

2. I gcás géarchéime lena gcumhdaítear críoch iomlán Ballstáit nó cuid di, féadfaidh an Ballstát sin an t-ábhar a tharchur chuig an gCoimisiún, trí bhíthin iarraidh chuí-réasúnaithe, d'fhonn cinneadh a ghlacadh lena n-údarófar don Bhallstát sin na bearta dá dtagraítear san Airteagal seo a ghlacadh maidir lena chríoch uile nó maidir le cuid dá chríoch. Féadfar bearta mar sin a chur i bhfeidhm ar feadh uastréimhse 6 mhí. Féadfaidh an Coimisiún a údarú go gcuirfear síneadh leis na bearta, arna iarraidh sin don Bhallstát, ar feadh tréimhsí breise 6 mhí, fad a mhairfidh an ghéarchéim.
 3. Féadfaidh an Coimisiún a chinneadh gur thosaigh an tréimhse ghéarchéime sular tharchuir an Ballstát i gceist an t-ábhar de bhun mhír 2.
 4. Má fhaigheann an Coimisiún iarrataí cuí-réasúnaithe ó dhá Bhallstát nó níos mó a bhaineann le cas géarchéime aonair lena gcumhdaítear a gcríocha uile nó cuid díobh, féadfaidh sé cinneadh aonair a ghlacadh a mbeidh feidhm aige maidir leis na Ballstáit sin uile.
 5. D'ainneoin Airteagal 5(1), Airteagal 10(1) agus pointe 8 d'Iarscríbhinn II, féadfaidh údaráis inniúla na mBallstát síneadh a chur le tréimhse bhailíochta deimhnithe ródacmhainneachta na gcatagóirí feithiclí uile nó catagóirí áirithe feithiclí atá dulta in éag nó a rachadh in éag murach sin le linn na tréimhse géarchéime, ar feadh uastréimhse 6 mhí. Féadfar an tréimhse sin a athnuachan ar feadh tréimhsí breise comhleanúnacha 6 mhí, fad a mhairfidh an ghéarchéim, agus fad a údaróidh an Coimisiún iad.
 6. Tabharfar fógra láithreach don Choimisiún faoi na bearta arna nglacadh ag na Ballstáit ar bhonn an Airteagail seo, agus cuirfidh an Coimisiún na Ballstáit eile ar an eolas agus foilseoidh sé fógra in Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh.';
- (14) Leasaítear Iarscríbhinn I, Iarscríbhinn III agus Iarscríbhinn IV i gcomhréir le hIarscríbhinn I a ghabhann leis an Treoir seo.

Airteagal 2

Leasuithe ar Threoir 2014/47/AE

Leasaítear Treoir 2014/47/AE mar a leanas:

- (1) cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 1:

‘Airteagal 1

Ábhar

Leagtar síos leis an Treoir seo na híoscheanglais maidir le córas iniúchtaí teicniúla cois bóthair ar ródacmhainneacht feithiclí tráchtála, agus maidir le húsáid forchéimnitheach a bhaint as cianbhraiteacht feithiclí, a bhíonn ag gluaiseacht laistigh de chríoch na mBallstát.’;

- (2) Leasaítear Airteagal 2 mar a leanas:

- (a) i mír 1, cuirtear isteach an pointe (aa) seo a leanas:

‘(aa) mótarfheithiclí arna ndearadh agus arna dtógáil go príomha le hearraí a iompar ag a bhfuil uasmhais nach mó ná 3.5 tona – catagóir feithiclí N1;’;

- (b) cuirtear an mhír 1a seo a leanas isteach:

‘1a. Na Ballstáit a dhéanann tástálacha tréimhsiúla ródacmhainneachta i gcomhréir le Treoir 2014/45/AE, ar fheithiclí atá cláraithe ar a gcríoch i gcatagóir N1 a thosaíonn 2 bhliain tar éis an fheithicil a chlárú den chéad uair, féadfaidh siad an chatagóir feithiclí sin a eisiamh ó raon feidhme na Treorach seo.’;

- (c) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 2:

‘2. Ní dhéanfaidh an Treoir seo difear do cheart na mBallstát iniúchtaí teicniúla cois bóthair a dhéanamh ar fheithiclí nach dtagraítear dóibh i mír 1, ná gnéithe eile iompair de bhóthar agus sábháilteachta a sheiceáil, ná iniúchtaí a dhéanamh in áiteanna seachas ar bhóithre poiblí. Ní chuirfidh aon ní sa Treoir seo de chosc ar Bhallstát teorainn a chur le húsáid cineál áirithe feithicle ar chodanna faoi leith dá ghréasán bóithre ar mhaithe leis an tsábháilteacht ar bhóithre.’;

(3) Leasaítear Airteagal 3 mar a leanas:

(a) cuirtear an méid seo a leanas in ionad pointe (13):

‘(13) ciallaíonn ‘deimhniú ródacmhainneachta’ tuarascáil tástála ródacmhainneachta mar a shainmhínítear in Airteagal 3, pointe (12) de Threoir 2014/45/AE;’;

(b) scriostar pointe 18;

(c) cuirtear na pointí (21) agus (22) seo a leanas leis:

‘(21) ciallaíonn ‘cianbhraiteacht’ feithiclí a scagadh trí astaíochtaí sceite, lena n-áirítear ocsaídí nítrigine agus ábhar cáithnínach, a thomhas ar an mbóthar nó tomhas a dhéanamh ar leibhéil torainn feithiclí a théann gar do threalamh seasta nó soghluaiste cois bóthair, nó trí thóir scairdghaile i gcás feithiclí a scagadh i ndáil le hastaíochtaí truailleán aeir;

(22) ciallaíonn ‘tóir scairdghaile’ astaíochtaí truailleán aeir ó fheithiclí a bheith á dtomhas ar an mbóthar ag feithicil tóraíochta feistithe le gaireas samplála agus ionstraim tomhais iomchuí agus í ag teacht ina ndiaidh.’;

(6) in Airteagal 5, cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhíreanna 1 agus 2:

‘1. Maidir leis na feithiclí dá dtagraítear in Airteagal 2(1), pointí (a), (b), (c) agus (d), déanfaidh na Ballstáit líon iomlán iniúchtaí teicniúla tosaigh cois bóthair, in aghaidh na bliana féilire, a chomhfhreagraíonn do 5 % ar a laghad de líon iomlán na bhfeithiclí sin atá cláraithe ar a gcríoch.

2. I gcás feithiclí dá dtagraítear in Airteagal 2(1), pointe (aa), déanfaidh na Ballstáit líon iomlán iniúchtaí teicniúla tosaigh cois bóthair, in aghaidh na bliana féilire, a chomhfhreagraíonn do 10 % ar a laghad de líon iomlán iniúchtaí teicniúla tosaigh cois bóthair na bhfeithiclí dá dtagraítear i mír 1.

(7) in Airteagal 6, cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 1:

‘Chun próifíl riosca a shannadh do ghnóthas, féadfaidh na Ballstáit na critéir a leagtar amach in Iarscríbhinn I a úsáid. Úsáidfear an fhaisnéis sin chun seiceálacha níos dlúithe agus níos minice a dhéanamh ar ghnóthais a bhfuil scór ard rátála riosca acu. Is iad údaráis inniúla na mBallstát a oibreoidh an córas grádaithe riosca.

I gcás na bhfeithiclí dá dtagraítear in Airteagal 2(1), pointí (a) go (c), áiritheoidh na Ballstáit, i ndáil leis an bhfaisnéis maidir leis an líon easnamh agus a ndéine, a leagtar amach in Iarscríbhinn II agus, i gcás inarb infheidhme, in Iarscríbhinn III a ghabhann leis an Treoir seo, ar easnaimh iad a aimsítear i bhfeithiclí arna n-oibriú ag gnóthais aonair, go ndéanfar an fhaisnéis sin a thabhairt isteach sa chóras rátála riosca a bhunaítear de bhun Airteagal 9 de Threoir 2006/22/CE.’;

(8) in Airteagal 7, cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 1:

‘1. Cuirfidh na Ballstáit de cheangal ar thiománaithe an deimhniú ródacmhainneachta a chomhfhreagraíonn don tástáil thréimhsiúil ródacmhainneachta is déanaí a bheith ar fáil dóibh, chomh maith leis an tuarascáil ar an iniúchadh teicniúil cois bóthair mionsonraithe is déanaí. Cuirfidh na Ballstáit de cheangal ar a n-údaráis glacadh le fianaise leictreonach ar na tástálacha ródacmhainneachta agus na hiniúchtaí cois bóthair sin.’;

(9) cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 9:

'Airteagal 9

Feithiclí a roghnú don iniúchadh teicniúil tosaigh cois bóthair

Agus feithiclí ar a ndéanfar an iniúchadh teicniúil cois bóthair á sainathint acu, féadfaidh cigirí feithiclí arna n-oibriú ag gnóthais a bhfuil próifíl ardriosca acu a roghnú mar thosaíocht i gcomhréir leis na critéir a leagtar amach in Iarscríbhinn I a ghabhann leis an Treoir seo nó dá dtagraítear i dTreoir 2006/22/CE. Féadfar feithiclí eile a roghnú go randamach le haghaidh a n-iniúchta, nó i gcás ina mbeidh an t-amhras réasúnach ann gur ábhar baoil don tsábháilteacht ar bhóithre nó don chomhshaol í an fheithicil.'

(9a) cuirtear an tAirteagal seo a leanas isteach:

'Airteagal 9a

Cianbhraiteacht

1. Féadfaidh na Ballstáit teicneolaíocht chianbhraiteachta a úsáid chun mótarfeithiclí a scagadh i ndáil lena n-astaíochtaí truailléan aeir agus torainn agus féadfaidh siad, ar bhonn cianbhraiteachta, feithiclí a roghnú le haghaidh iniúchadh teicniúil tosaigh cois bóthair. Féadfaidh na Ballstáit cianbhraiteacht a úsáid freisin chun feithiclí a d'fhéadfadh a bheith ina bhfeithiclí ardastaíochta a shainathint, ar féidir a n-astaíochtaí a fhíorú in ionad tástála mar a shainmhínítear i dTreoir 2014/45/AE. Tabharfaidh na Ballstáit a úsáideann teicneolaíocht chianbhraiteachta fógra don Choimisiún.
2. Féadfaidh an Coimisiún, bunaithe ar fhaisnéis arna soláthar ag na Ballstáit a úsáideann cianbhraiteacht i gcomhréir le hAirteagal 20(3), gníomhartha cur chun feidhme a ghlacadh lena leagtar síos sraith teorainneacha cianbhraiteachta coiteanna le haghaidh astaíochtaí sceite nó astaíochtaí torainn, nó le haghaidh an dá rud, agus ceanglais chruinnis ghaolmhara mar shampla tomhas a dhéantar arís agus arís eile, a úsáidfear chun feithiclí ard-astaíochta a shainathint ar gá obair leantach a dhéanamh orthu i mBallstát eile i gcomhréir le 18(3); féadfar ceanglais éagsúla a leagan síos maidir le trealamh cianbhraiteachta seasta nó soghluaiste, nó maidir le tóir scairdghaile, agus féadfar teorainneacha a shocrú chun feithiclí a bhfuil córais rialaithe astaíochtaí acu atá lochtach agus feithiclí a bhfuil córais rialaithe astaíochtaí acu a ndearnadh crioscaíl leo a shainathint.

Déanfar na gníomhartha cur chun feidhme sin a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 23(2).’;

(10) Leasaítear Airteagal 10 mar a leanas:

(a) i mír 1, leasaítear an dara fomhír mar a leanas:

(aa) cuirtear an méid seo a leanas in ionad pointe (a):

‘(a) seiceálfaidh sé an deimhniú ródacmhainneachta agus an tuarascáil is déanaí maidir le hiniúchadh teicniúil cois bóthair, i gcás ina mbeidh siad ar fáil, i gcomhréir le hAirteagal 7(1) agus le hAirteagal 18a(1);’;

(bb) cuirtear an méid seo a leanas in ionad pointe (b):

‘(b) déanfaidh sé measúnú súl ar an mbail theicniúil atá ar an bhfeithicil. Féadfar an measúnú súl sin a fhorlíonadh trí threalamh sonracha a úsáid;’;

(cc) cuirtear an méid seo a leanas in ionad pointe (c):

‘(c) déanfaidh sé measúnú amhairc ar dhaingniú lasta na feithicle;’;

(b) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 2:

‘2. Ar bhonn thoradh an iniúchta tosaigh, cinnfidh an t-iniúcháir ar cheart iniúchadh cois bóthair níos mine a dhéanamh ar an bhfeithicil nó ar an leantóir, agus iniúchadh ar dhaingniú lasta a dhéanamh i gcomhréir le hAirteagal 13.’;

(c) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 3:

‘3. Cumhdófar san iniúchadh teicniúil níos mine cois bóthair na hítimí a liostaítear in Iarscríbhinn II a mheastar a bheith riachtanach agus ábhartha, agus sábháilteacht na gcoscán, na mbonn, na rothaí, an fhonnaidh agus na núise á gcur san áireamh go háirithe, mar aon leis na modhanna molta is infheidhme maidir le tástáil na míreanna sin.

Faoin [CUIR ISTEACH LE DO THOIL: 24 mí tar éis theacht i bhfeidhm na Treorach leasaithe seo] glacfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme lena sonrú na modhanna agus na teorainnuachanna chun an líon cáithníní a astaíonn innill adhainte deimhniú dá dtagraítear i mír 8.2 de phointe 3 d’Iarscríbhinn II. Beidh na nósanna imeachta tástála oibríochtúil sna saoráidí cigireachta laistigh de 4 bliana tar éis ghlacadh na ngníomhartha cur chun feidhme.

féadfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme a ghlacadh chun na modhanna agus na teorainnluachanna a shonrú, agus chun aicmí astaíochtaí EURO a bhaineann leis an modh sin a shainaithint, chun NOx ó innill adhainte deimhní dá dtagraítear i mír 8.2 de phointe 3 d'Iarscríbhinn II a thomhas. Beidh na nósanna imeachta tástála oibríochtúil sna saoráidí cigireachta laistigh de 4 bliana tar éis ghlacadh na ngníomhartha cur chun feidhme.';

Déanfar na gníomhartha cur chun feidhme sin a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 23(2).';

(11) cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 13:

'Airteagal 13

Daingniú lasta a iniúchadh

1. Le linn iniúchtaí cois bóthair, féadfaidh feithiclí a bheith faoi réir iniúchadh níos mionsonraithe ar dhaingniú a lasta i gcomhréir le hIarscríbhinn III, chun a áirithiú go bhfuil an lasta daingnithe ar bhealach nach gcuireann sé isteach ar thiomáint shábháilte, ná nach gcuireann sé beatha, sláinte, maoin ná an comhshaol i mbaol. Féadfar seiceálacha a dhéanamh chun an méid seo a leanas a fhíorú le linn gach cineáil oibríochta de chuid na feithicle, éigeandálaí nó ionramháil chun feithicil a chur ag gluaiseacht in éadan an aird san áireamh:
 - (a) ní féidir le hualaí a suíomh i gcoibhneas le chéile a athrú ach ar éigean, in aghaidh bhallaí nó dhromchlaí na feithicle;
 - (b) ní bhogfaidh na lastaí thar spás an lasta amach, ná lasmuigh den dromchla lódála.
2. Gan dochar do na ceanglais is infheidhme maidir le hiompar earraí de chatagóirí áirithe, amhail earraí a chumhdaítear le Treoir 2008/68/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle*****, daingneofar lasta agus déanfar iniúchadh ar dhaingniú lasta i gcomhréir leis na prionsabail agus, i gcás inarb iomchuí, leis na caighdeáin a leagtar síos i Roinn I d'Iarscríbhinn III a ghabhann leis an Treoir seo. Féadfar úsáid a bhaint as an leagan is déanaí de na caighdeáin a leagtar síos i bpointe 5 den Roinn sin.

3. Féadfaidh feidhm a bheith ag na nósanna imeachta leantacha dá dtagraítear in Airteagal 14 freisin i gcás móreasnamh nó easnaimh chontúirteacha a bhaineann le daingniú lasta.
4. Maidir le pearsanra a bhfuil baint acu le seiceálacha ar dhaingniú lasta, áiritheoidh na Ballstáit go mbeidh oiliúint iomchuí orthu chun na críche sin.

***** Treoir 2008/68/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 24 Meán Fómhair 2008 maidir le hiompar intíre earraí contúirteacha (IO L 260, 30.9.2008, lch. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2008/68/oj>).’;

(12) in Airteagal 14, cuirtear an mhír 4 seo a leanas leis:

‘4. Aon chrioscaíl nó ionramháil a dhéanfar ar chóras rialaithe astaíochtaí na feithicle, ar a córas ardvoltais, lena n-áirítear córas bainistithe ceallra, a tostóir, nó ar a córais a bhaineann le sábháilteacht, arb í is cúis le móreasnaimh nó easnaimh chontúirteacha, beidh pionóis éifeachtacha agus neamh-idirdhealaitheacha ag gabháil le crioscaíl nó ionramháil mar sin.’;

(13) in Airteagal 16, cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 2:

‘2. Tar éis don iniúchóir iniúchadh níos mine a dhéanamh, tarraingeoidh sé suas tuarascáil i gcomhréir le hIarscríbhinn IV. Áiritheoidh na Ballstáit go soláthrófar cóip leictreonach den tuarascáil iniúchta do thiománaí na feithicle.’;

(14) Leasaítear Airteagal 18 mar a leanas:

(a) cuirtear an méid seo a leanas in ionad mhír 1:

‘1. I gcás ina n-aimseofar móreasnaimh nó easnaimh chontúirteacha, nó easnaimh arb é an toradh orthu srianadh nó toirmeasc ar úsáid na feithicle, i bhfeithicil nach bhfuil cláraithe i mBallstát an iniúchta, cuirfidh an pointe teagmhála torthaí an iniúchta in iúl do phointe teagmhála an Bhallstáit ina bhfuil an fheithicil cláraithe. Beidh san fhógra sin na heilimintí den tuarascáil iniúchta cois bóthair a leagtar amach in Iarscríbhinn IV agus cuirfear an fógra in iúl do phointe teagmhála Bhallstát an chláraithe tríd an gcóras teachtaireachtaí (córas iniúchta cois bóthair) dá dtagraítear in Airteagal 3 de Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2017/2205 ón gCoimisiún*****.

Glacfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme lena leagfar síos rialacha mionsonraithe maidir leis na nósanna imeachta chun fógra a thabhairt do phointe teagmhála Bhallstát an chláraithe i leith feithicilí a bhfuil móreasnaimh nó easnaimh chontúirteacha orthu de bhun na chéad fhomhíre den Airteagal seo. Déanfar na gníomhartha cur chun feidhme sin a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 23(2).

***** Rialachán Cur Chun Feidhme (AE) 2017/2205 ón gCoimisiún an 29 Samhain 2017 maidir le rialacha mionsonraithe a bhaineann leis na nósanna imeachta chun fógra a thabhairt i leith feithicilí tráchtála a bhfuil móreasnaimh nó easnaimh chontúirteacha orthu arna sainaitheint le linn iniúchadh teicniúil cois bóthair (IO L 314, 30.11.2017, lch. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2017/2205/oj).’;

(b) cuirtear an mhír seo a leanas isteach:

‘3. I gcásanna inar shainnithin Ballstát a úsáideann cianbhraiteacht i gcomhréir le hAirteagal 9a feithicil atá cláraithe i mBallstát eile mar fheithicil ard-astaíochta agus na tairseacha agus na leibhéil chruinnis a bhunaítear sa ghníomh cur chun feidhme dá dtagraítear in Airteagal 9a(2) á gcur i bhfeidhm, tabharfaidh an Ballstát fógra d’údarás inniúil Bhallstát an chláraithe, tríd an bpointe teagmhála dá dtagraítear in Airteagal 17, faoi thorthaí an tomhais chianbhraiteachta agus, más ábhartha, faoin gcigireacht theicniúil cois bóthair ina dhiaidh sin. I gcás nach ndearnadh aon iniúchadh cois bóthair ina dhiaidh sin, féadfaidh an Ballstát a thomhas na hastaíochtaí a iarraidh ar údarás inniúil Bhallstát an chláraithe gníomhaíocht leantach a dhéanamh de réir mar a mheasann Ballstát an chlárucháin a bheith iomchuí, mar shampla iniúchadh cois bóthair a dhéanamh ar an bhfeithicil nó tástáil ródacmhainneachta ina dtomhaistear na hastaíochtaí ábhartha.’;

(15) cuirtear an tAirteagal 18a seo a leanas isteach:

‘Airteagal 18a

Malartú sonraí idir údaráis na mBallstát

1. Tabharfaidh na Ballstáit cúnaimh dá chéile i gcur chun feidhme na Treorach seo. Malartóidh siad faisnéis agus sonraí, go háirithe d’fhonn seiceáil a dhéanamh, tráth na hiniúchta cois bóthair ar fheithicil, ar a stádas dlíthiúil agus teicniúil, i gcás inar gá, sa Bhallstát ina bhfuil sí cláraithe.
 - (a) Tabharfaidh na Ballstáit rochtain ar shonraí clárúcháin feithiclí, ar shonraí maidir le hinneachar na ndeimhnithe comhréireachta, má tá sin ar fáil, ar thoradh tástála an deimhnithe ródacmhainneachta deiridh nó ar aon deimhniú sealadach ródacmhainneachta Aontais a eisíodh le 3 bliana anuas, ar thuarascálacha iniúchta teicniúla cois bóthair le 3 bliana anuas ar a laghad, agus ar stair odaiméadair na feithicle atá stóráilte i mbunachair sonraí náisiúnta, d’údaráis inniúla na mBallstát eile agus do na lárionaid tástála arna n-údarú ag Ballstáit eile.

- (b) Déanfaidh na Ballstáit a gcórais leictreonacha maidir le sonraí atá i ndeimhniúthe ródacmhainneachta agus stair odaiméadair a idirnascadh trí chóras leictreonach MOVE-HUB a d'fhorbair an Coimisiún ar bhealach le go mbeidh údarás inniúla aon Bhallstáit in ann bunachar sonraí ábhartha nó clár náisiúnta feithiclí aon Bhallstáit eile a cheadú i bhfíor-am.
- (c) Measfar an oibleagáid a leagtar síos i bhfomhír (b) a bheith comhlíonta má úsáideann na Ballstáit a bhfeidhmchláir féin nó feidhmchláir tríú páirtí lena n-áirítear an Córas Eorpach Faisnéise maidir le feithiclí agus ceadúnais tiomána (EUCARIS), chun sonraí a mhalartú agus chun nascadh le córas leictreonach MOVE-HUB.
2. Faoi [CUIR DÁTA ISTEACH LE DO THOIL: 2 bhliain tar éis theacht i bhfeidhm na treorach seo], glacfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme lena leagtar síos na socruithe is gá chun feidhmiúlachtaí chóras leictreonach MOVE-HUB a chur chun feidhme agus lena sonraítear na híoscheanglais maidir le formáid agus inneachar na faisnéise agus na sonraí atá le malartú ag na Ballstáit maidir leis na feithiclí atá faoi réir iniúchtaí ródacmhainneachta. Áiríteofar leis na gníomhartha cur chun feidhme sin go gcosnófar sonraí pearsanta agus glacfar iad i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 23(2).
3. Beidh idirnaisc na gcóras leictreonach dá bhforáiltear i mír 1 oibríochtúil laistigh de 2 bhliain tar éis ghlacadh na ngníomhartha cur chun feidhme dá dtagraítear i mír 2.;

(16) cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 20:

'Airteagal 20

Faisnéis a chur in iúl don Choimisiún

1. Faoin 31 Márta 2030, agus faoin 31 Márta gach tríú bliain ina dhiaidh sin, cuirfidh na Ballstáit in iúl don Choimisiún, tríd an ardán tuairiscithe ar líne dá dtagraítear in Airteagal 28 de Rialachán (AE) 2018/1999 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle*****, ('ríomhardán'), na sonraí a bailíodh a bhaineann le gach ceann de na 3 bliana féilire roimhe sin agus leis na feithiclí a ndearnadh iniúchadh orthu ar a gcríoch. Áireofar sna sonraí sin an fhaisnéis seo a leanas, in aghaidh na bliana féilire:
 - (a) an líon iomlán feithiclí a ndearnadh iniúchadh orthu;
 - (b) an líon feithiclí a ndearnadh iniúchadh orthu in aghaidh na catagóire;
 - (c) an tír ina bhfuil gach feithicil a ndearnadh iniúchadh uirthi cláraithe;
 - (d) i gcás iniúchtaí níos mionsonraithe, na réimsí a seiceáladh agus na hítimí ar theip orthu, i gcomhréir le pointe 10 d'Iarscríbhinn IV a ghabhann leis an Treoir seo.

Tuairisceoidh an Coimisiún na sonraí a bhaileofar do Pharlaimint na hEorpa agus don Chomhairle.

2. Glacfaidh an Coimisiún gníomhartha cur chun feidhme lena leagtar síos rialacha mionsonraithe maidir leis an bhformáid chun na sonraí dá dtagraítear i mír 1 a chur in iúl tríd an ríomhardán. Déanfar na gníomhartha cur chun feidhme sin a ghlacadh i gcomhréir leis an nós imeachta scrúdúcháin dá dtagraítear in Airteagal 23(2). Go dtí go dtiocfaidh na rialacha sin i bhfeidhm, úsáidfidh na Ballstáit an fhoirm chaighdeánach tuairiscithe a leagtar amach in Iarscríbhinn V.

3. Tar éis do na Ballstáit fógra a thabhairt don Choimisiún maidir le húsáid cianbhraiteachta i gcomhréir le hAirteagal 9a(1), cuirfidh siad in iúl don Choimisiún, laistigh de bhliain amháin ón bhfógra sin a fháil, leibhéal na n-astaíochtaí sceite nó torainn, i gcás inarb ábhartha, in aghaidh na catagóire feithicle, chomh maith le ceanglais chruinnis mar shampla tomhas a dhéantar arís agus arís eile, atá bunaithe acu chun feithiclí ard-astaíochta a shainathint, mar aon le hachóimrí ar thorthaí na dtomhas gaolmhar. Cuirfidh na Ballstáit in iúl don Choimisiún aon athruithe ar na leibhéal agus ar na ceanglais sin.’;

***** Rialachán (AE) 2018/1999 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 11 Nollaig 2018 maidir le Rialachas an Aontais Fuinnimh agus na Gníomhaíochta Aeráide, lena leasaítear Rialachán (CE) Uimh. 663/2009 agus Rialachán (CE) Uimh. 715/2009 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, Treoir 94/22/CE, 98/70/CE, Treoir 2009/31/CE, Treoir 2009/73/CE, Treoir 2010/31/AE, Treoir 2012/27/AE, agus Treoir 2013/30/AE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, Treoir 2009/119/CE agus Treoir (AE) 2015/652 ón gComhairle agus lena n-aisghairtear Rialachán (AE) Uimh. 525/2013 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle (IO L 328, 21.12.2018, lch. 1, ELI : <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj>).’;

- (17) in Airteagal 21, cuirtear an méid seo a leanas in ionad an dara agus an tríú fleasc:

- ‘– pointe 3 d’Iarscríbhinn II a nuashonrú i dtaca le modhanna i gcás ina mbeidh modhanna tástála níos éifeachtúla agus níos éifeachtaí ar fáil, gan cur le liosta de na hítimí atá le tástáil;
- pointe 3 d’Iarscríbhinn II a oiriúnú, tar éis measúnú dearfach ar na costais agus na tairbhí lena mbaineann, i dtaca le liosta de na hítimí tástála, na modhanna, na cúiseanna mainneachtana agus measúnú ar na heasnaimh i gcás athrú ar cheanglais éigeantacha a bheadh ábhartha maidir le cineálcheadú i réimse shábháilteacht an Aontais nó sa reachtaíocht chomhshaoil;’;

(18) cuirtear an méid seo a leanas in ionad Airteagal 24:

'Airteagal 24

Tuairisciú

Faoin 31 Márta 2032, cuirfidh an Coimisiún tuarascáil faoi bhráid Pharlaimint na hEorpa agus na Comhairle maidir le cur chun feidhme agus iarmhairtí na Treorach seo. Déanfar anailís sa tuarascáil, go háirithe, ar an éifeacht atá aici i dtéarmaí feabhas a chur ar an tsábháilteacht ar bhóithre agus astaíochtaí a laghdú.

(18a) cuirtear an tAirteagal 24a seo a leanas isteach:

'Airteagal 24a

Athbhreithniú

Tar éis don Choimisiún tuarascálacha maidir le cianbhraiteacht a fháil i gcomhréir le hAirteagal 20(3) ó chúig Bhallstát ar a laghad, déanfaidh sé measúnú ar éifeachtacht na cianbhraiteachta i gcomhréir le hAirteagal 9a.?’;

(19) Leasaítear Iarscríbhinní II, III, IV agus V i gcomhréir le hIarscríbhinn II a ghabhann leis an Treoir seo.

Airteagal 3

1. Cuirfidh na Ballstáit i bhfeidhm na dlíthe, na rialacháin agus na forálacha rialúcháin is gá chun an Treoir seo a chomhlíonadh roimh an [CUIR DÁTA ISTEACH LE DO THOIL: 3 bliana tar éis theacht i bhfeidhm na Treorach seo]. Cuirfidh siad téacs na bhforálacha sin in iúl don Choimisiún láithreach.

Nuair a ghlacfaidh na Ballstáit na forálacha sin, beidh tagairt iontu don Treoir seo nó beidh an tagairt sin ag gabháil leo tráth a bhfoilsithe oifigiúil. Is iad na Ballstáit a chinnfidh an tslí le tagairt den sórt sin a dhéanamh.

2. Déanfaidh na Ballstáit téacs phríomhfhorálacha an dlí náisiúnta a ghlacfaidh siad sa réimse a chumhdaítear leis an Treoir seo a chur in iúl don Choimisiún.

Airteagal 4

Tiocfaidh an Treoir seo i bhfeidhm an fichiú lá tar éis lá a fhoilsithe in *Iris Oifigiúil an Aontais Eorpaigh*.

Airteagal 5

Dírítear an Treoir seo chuig na Ballstáit.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil,
